

Załącznik nr 1

do uchwały nr 67/2019

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej

z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.



Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **zarządzanie**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek: **Uniwersytet Szczeciński**

Data przeprowadzenia wizytacji: **16 - 17 czerwca 2023 r.**

Warszawa, 2023

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	3
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	3
1.2. Informacja o przebiegu oceny	3
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	4
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	5
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	7
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	7
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	10
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	22
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	28
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	34
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	39
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	44
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	48
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	51
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	52
5. Załączniki:	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Część I – ocena losowo wybranych prac etapowych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Część II – ocena losowo wybranych prac dyplomowych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 6. Oświadczenia przewodniczącego i pozostałych członków zespołu oceniającego	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: prof. dr hab. Grażyna Trzpiot, członek PKA

członkowie:

1. dr Agnieszka Jakubowska, członek PKA
2. dr hab. Wiesław Ciechomski, członek PKA
3. mgr Sebastian Gościniarek, ekspert ds. pracodawców
4. Michał Pawłowski, ekspert ds. studenckich
5. mgr Karolina Martyniak, sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku zarządzanie, prowadzonym na Uniwersytecie Szczecińskim, została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2022/2023. PKA po raz kolejny oceniała jakość kształcenia na tym kierunku.

Uchwałą Nr 35/2015 z dnia 22 stycznia 2015 r. w sprawie oceny instytucjonalnej na Wydziale Zarządzania i Ekonomiki Usług Uniwersytetu Szczecińskiego Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej wydało ocenę wyróżniającą. Prezydium PKA wysoko oceniło działalność Wydziału Zarządzania i Ekonomiki Usług Uniwersytetu Szczecińskiego, który w stopniu wyróżniającym spełnił przyjęte kryteria jakościowe dotyczące strategii rozwoju, wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia oraz przepisów wewnętrznych normujących proces zapewnienia jakości kształcenia. Pozostałe kryteria, tj. cele i efekty kształcenia na studiach doktoranckich i podyplomowych oraz system ich weryfikacji, zasoby kadrowe, materialne i finansowe, prowadzenie badań naukowych, współpraca krajowa i międzynarodowa oraz system wsparcia studentów i doktorantów uzyskały ocenę „w pełni”.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą zdalnej oceny programowej w aplikacji MS Teams (Uchwała Nr 845/2022 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 14 września 2022 r. w sprawie zasad przeprowadzania wizytacji przy dokonywaniu oceny programowej w roku akademickim 2022/2023). Raport zespołu oceniającego został opracowany po zapoznaniu się z następującymi źródłami informacji, zawartymi: w przedłożonym przez Uczelnię raporcie samooceny, w zintegrowanym systemie informacji o nauce i szkolnictwie wyższym POL-on oraz na stronie internetowej Uczelni, a także na podstawie przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, hospitacji zajęć dydaktycznych, analizy losowo wybranych prac zaliczeniowych oraz dyplomowych, przeglądu infrastruktury dydaktycznej, jak również spotkań i rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni, pracownikami oraz studentami ocenianego kierunku i przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawcami.

Podstawa prawna oceny została określona w załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	zarządzanie	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia /studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia pierwszego stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne i niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	nauki o zarządzaniu i jakości (100%)	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów / 180 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych ³ / liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	brak	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	brak	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	275	123
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁴	2533 godzin	2041 godzin
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	100,76 ECTS	80,84 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	124 ECTS	133 ECTS
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	54 ECTS	54 ECTS

¹ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

³ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁴ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

Nazwa kierunku studiów	zarządzanie	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia /studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia drugiego stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne i niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{5,6}	nauki o zarządzaniu i jakości (100%)	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	4 semestry / 120 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych ⁷ / liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	brak	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	brak	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	142	109
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁸	1553 godzin	1173 godzin
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	61,56 ECTS	46,20 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	103 ECTS	103 ECTS
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	40 ECTS	40 ECTS

⁵ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

⁶ Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

⁷ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁸ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA ⁹ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	kryterium spełnione
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	kryterium spełnione
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	kryterium spełnione
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	kryterium spełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	kryterium spełnione
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	kryterium spełnione
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	kryterium spełnione

⁹ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Głównym celem realizowanego programu studiów zarządzania I i II stopnia jest zagwarantowanie studentom dostępu do najnowocześniejszej wiedzy z zakresu dyscypliny nauk o zarządzaniu i jakości, jak również umożliwienie studentom rozwoju osobistego oraz uwieńczonego sukcesem wejścia na rynek pracy. Przyczynia się do tego wprowadzenie programu na kierunku zarządzanie o charakterze modułowym, co umożliwia wybór indywidualnej ścieżki edukacyjnej, dopasowanej do preferencji studenta, a także nabycie konkretnej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, sprzyjających znalezieniu zatrudnienia w różnych instytucjach biznesowych oraz publicznych. Założenia aktualnie obowiązującego programu studiów na kierunku zarządzanie są wynikiem prac, które zostały podjęte na przełomie lat 2018/2019 (i zaczęły obowiązywać od roku akademickiego 2019/2020), jako rezultat integracji programów dwóch kierunków studiów o tej nazwie, funkcjonujących wcześniej w strukturach Uniwersytetu na dwóch odrębnych wydziałach: Nauk Ekonomicznych i Zarządzania (WNEiZ) oraz Zarządzania i Ekonomiki Usług (WZiEU). Kierunek zarządzanie, w nowej strukturze organizacyjnej Uniwersytetu Szczecińskiego, został umiejscowiony na Wydziale Ekonomii, Finansów i Zarządzania (WEFiZ).

Koncepcja kształcenia na kierunku zarządzanie jest zgodna ze strategią Uczelni, stanowiącą Załącznik do Uchwały Senatu nr 106/2019 z dn. 26.09.2019 r. „Strategia rozwoju Uniwersytetu Szczecińskiego na lata 2019-2028”, w której zapisano w celu strategicznym nr 2: Jednym z najważniejszych zadań całej społeczności akademickiej jest dążenie do stałego podwyższania jakości kształcenia. Realizacja tego celu gwarantuje studentom możliwość zdobycia wykształcenia i umiejętności, które zapewnią im podjęcie ról społecznych, sukces na rynku pracy oraz uświadomią konieczność stałego podnoszenia swoich kwalifikacji. Wysoka jakość kształcenia osiągnana będzie dzięki realizacji następujących celów operacyjnych:

- doskonalenie oferty programowej poprzez: dostosowanie prowadzonych kierunków studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich do wymagań otoczenia Uczelni, łączenie kształcenia z pracą w formie studiów dualnych, rozwój e-learningu oraz uwzględnienie tzw. krótkich form w kształceniu ustawicznym;
- rozwój różnorodnych form współpracy międzynarodowej w obszarze kształcenia, w tym dążenie do rozszerzania oferty kierunków studiów prowadzonych w językach obcych;
- uzyskanie krajowych, zagranicznych i zawodowych akredytacji realizowanych kierunków studiów;
- stałe podnoszenie umiejętności dydaktycznych pracowników z wykorzystaniem na ten cel zewnętrznych środków finansowych;
- podnoszenie jakości infrastruktury dydaktycznej oraz baz wiedzy;
- doskonalenie systemu studenckich praktyk i staży.

Drugim dokumentem, wspierającym koncepcję kształcenia, jest Strategia rozwoju WEFiZ na lata 2020-2024. Koncepcja kształcenia kierunku zarządzanie wypełnia również misję społeczną Uczelni, zakładającą szerokie spektrum form i trybów studiowania, umożliwiając uczestnictwo w kształceniu przez całe życie. Misją kulturową US jest uczestnictwo w lokalnych i globalnych procesach

kulturotwórczych, co znajduje swój przejaw w mobilności studentów, jak również kadry dydaktycznej kierunku zarządzanie oraz oferowanie zajęć w języku angielskim. Misją obywatelską US jest kształtowanie elit – liderów społecznych i gospodarczych, co przejawia się w kształtowaniu wśród studentów kierunku zarządzanie, oprócz wiedzy z zakresu nauk o zarządzaniu i jakości, kompetencji społecznych, takich jak inicjatywa i przedsiębiorczość, pozwalających na rozwój własnych przedsięwzięć biznesowych czy inicjatyw społecznych i ich skuteczne prowadzenie.

Oceniany kierunek na studiach I i II stopnia został przyporządkowany do dyscypliny naukowej nauki o zarządzaniu i jakości (w 100%), w tej dyscyplinie Jednostka posiada kategorię naukową A. Zachodzi pełna spójność koncepcji kształcenia z przypisaniem do dyscypliny naukowej. Koncepcja i cele kształcenia są ściśle związane z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową, z dorobkiem naukowym pracowników prowadzących zajęcia na tym kierunku. W Uniwersytecie Szczecińskim działalność naukowa w zakresie dyscypliny nauk o zarządzaniu i jakości realizowana jest w Instytucie Zarządzania (IZ), gdzie prowadzone badania naukowe wynikają z zainteresowań badawczych i specjalizacji pracowników badawczo-dydaktycznych. Dzięki rozwojowi naukowemu pracowników IZ możliwe jest realizowanie celu strategicznego w obszarze kształcenia US i WEFiZ. Programy studiów zarówno I, jak i II stopnia zostały utworzone z myślą o jak najpełniejszym wykorzystaniu w procesie dydaktycznym dorobku naukowego pracowników.

Koncepcja i cele kształcenia są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego i zakładają zróżnicowanie oferty między studiami pierwszego oraz drugiego stopnia. Sprzyja temu podejmowanie współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. W 2021 r. powołana została Rada Pracodawców, której opinie mają na celu aktualizację programów studiów na kierunku zarządzanie. W 2022 r. pracownicy IZ rozwijali współpracę naukową z wieloma podmiotami z otoczenia biznesu m.in.: urzędy marszałkowskie, urzędy miast, centra innowacji i transferu technologii różnych uczelni, jak również z przedsiębiorstwami województwa zachodniopomorskiego, m.in. z firmami: KK Wind Solutions, GlobalLogic, Carlsberg Polska – Browar Bosman Szczecin, DGS Diagnostics. Rozwijająca się w tym zakresie współpraca stwarzała szansę na wykorzystanie w procesie dydaktycznym wartościowych przykładów z praktyki gospodarczej. Koncepcja i cele kształcenia uwzględniają nauczanie i uczenie się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość i wynikające stąd uwarunkowania

Obowiązujące na kierunku efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz profilem ogólnoakademickim. Spełniają one jednocześnie wymogi prawa wynikające z zapisów ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 226) oraz rozporządzenia MNiSW z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz. U z 2018 r. poz. 2218 z późn. zm.), odnosząc założone efekty kierunkowe do poszczególnych charakterystyk ogólnych (I stopnia) oraz szczegółowych (II stopnia) przewidzianych dla kwalifikacji pełnej na poziomie 6 (I stopień) oraz 7 (II stopień) PRK.

Przyjęte kierunkowe efekty uczenia się zarówno dla studiów I, jak i II stopnia, obejmują 13 efektów w zakresie wiedzy, 9 efektów w zakresie umiejętności oraz 5 efektów w zakresie kompetencji społecznych. Ich opis jest zgodny z zakresem prowadzonych w Uczelni badań naukowych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości, do której został przyporządkowany kierunek.

Założone kierunkowe efekty uczenia się na studiach I stopnia w zakresie wiedzy zakładają znajomość i zrozumienie roli i miejsca zarządzania w systemie nauk oraz ich powiązań z innymi dyscyplinami

naukowymi, a także, w zaawansowanym stopniu, znajomość zasad funkcjonowania organizacji, wpływu otoczenia na nią oraz uwarunkowań i przebiegu procesów rozwojowych w niej zachodzących. Ponadto student I stopnia pozyskuje wiedzę pozwalającą klasyfikować, analizować, diagnozować, prognozować i rozwiązywać problemy związane z kluczowymi funkcjami i procesami zarządzania w celu analizowania i diagnozowania zjawisk zachodzących w organizacjach. Posiada on wiedzę niezbędną do rozwiązywania problemów, a także prowadzenia analiz i badań w obszarze zarządzania. Opis kierunkowych efektów uczenia się, przyjęty dla studiów I stopnia, zakłada również umiejętność komunikowania się z wykorzystaniem specjalistycznej terminologii dotyczącej nauk o zarządzaniu i jakości, w tym w języku obcym na poziomie min. B2 ESOKJ. W zakresie kompetencji społecznych akcentowana jest gotowość studenta do krytycznej oceny własnej wiedzy, angażowania się w działania indywidualne i zespołowe, a także działania w sposób przedsiębiorczy, również na rzecz interesu społecznego.

Założone kierunkowe efekty uczenia się na studiach II stopnia w zakresie wiedzy zakładają w pogłębionym stopniu znajomość i rozumienie istoty funkcjonowania organizacji oraz procesów w niej zachodzących, a także pozyskanie zaawansowanej wiedzy pozwalającej w stopniu pogłębionym klasyfikować, analizować, diagnozować i rozwiązywać problemy związane z kluczowymi funkcjami i procesami zarządzania. Założone efekty uczenia się w obszarze umiejętności zakładają zastosowanie wiedzy teoretycznej z zakresu zarządzania do analizowania i diagnozowania zjawisk zachodzących w organizacjach. Student pozyska kompetencje niezbędne do rozwiązywania w sposób innowacyjny nietypowych problemów, a także przeprowadzenie procesu badawczego, ze szczególnym uwzględnieniem doboru źródeł informacji oraz umiejętności formułowania i testowania hipotez związanych z prostymi problemami badawczymi. Zakładają one umiejętność precyzyjnej komunikacji z wykorzystaniem specjalistycznej terminologii dotyczącej nauk o zarządzaniu i jakości, w tym także w języku obcym na poziomie min. B2+ ESOKJ. W zakresie kompetencji społecznych akcentują gotowość do pełnienia ról zawodowych z przestrzeganiem zasad etyki zawodowej oraz inspirowania do podejmowania działań innowacyjnych, w tym na rzecz środowiska społecznego.

Kierunkowe efekty uczenia się, założone dla studiów I i II stopnia, są specyficzne i zgodne z aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości, do której kierunek jest przyporządkowany. Uwzględniają one rozwijanie kompetencji badawczych studentów oraz nabycie kompetencji społecznych niezbędnych w działalności naukowej.

Przyjęte kierunkowe efekty uczenia się uwzględniają kompetencje językowe odpowiednio na studiach I stopnia na poziomie B2, a na studiach II stopnia na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.

Opracowane kierunkowe efekty uczenia się stanowią podstawę do formułowania szczegółowych efektów w odniesieniu do poszczególnych zajęć przewidzianych w programie studiów. Na poziomie sylabusów opracowanych do obowiązującego programu studiów poszczególnym zajęciom przypisano określoną liczbę efektów kierunkowych z zakresu wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych. Zostały one sformułowane w sposób zrozumiały, pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji. Odniesienie założonych efektów kierunkowych do poszczególnych zajęć przedstawiono w tzw. matrycy efektów uczenia się na kierunku zarządzanie stanowiącej element programu studiów.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1¹⁰

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne z misją i strategią Uczelni oraz z polityką jakości kształcenia. Koncepcja i cele kształcenia są związane z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości, do której przypisano kierunek. Zarówno w koncepcji kształcenia, efektach uczenia się, jak również realizowanym programie studiów zostały uwzględnione najnowsze trendy w zakresie wiedzy i umiejętności w obszarze zarządzania. Pozwala na to szeroki zakres działalności naukowej i doświadczenie osób prowadzących zajęcia na tym kierunku. Koncepcja i cele kształcenia są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności rynku pracy.

Założone kierunkowe efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz z właściwym poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji. Sformułowane zostały zgodnie z aktualnym stanem wiedzy w zakresie dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości, do której przyporządkowano kierunek. Uwzględniają one zakres działalności naukowej Uczelni w tej dyscyplinie, a sposób zdefiniowania efektów uczenia się umożliwia stworzenie systemu ich weryfikacji.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

1. Stworzenie koncepcji kształcenia opartej o wysoki poziom i zaawansowaną wiedzę z dyscypliny, do której przyporządkowano kierunek, co wynika z treści programowych oraz z dorobku naukowego nauczycieli akademickich.

Zalecenia

Brak

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Program studiów kierunku zarządzanie I i II stopień, profil ogólnoakademicki, obowiązujący od roku akademickiego 2022/2023 przyjęty został Uchwałą nr 71/2022 Senatu z dn. 26.05.2022 r. § 1 pkt 112 i § 1 pkt 113 w sprawie ustalenia programu studiów dla kierunków prowadzonych w Uniwersytecie Szczecińskim. Obok opisu zakładanych kierunkowych efektów uczenia się, przewidzianych dla ocenianego kierunku, określa on wymagane przypisami prawa elementy, tj.: formę studiów, liczbę

¹⁰W przypadku gdy propozycje oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać propozycję oceny dla każdego poziomu odrębnie.

semestrów i liczbę punktów ECTS konieczną do ukończenia studiów na danym poziomie; tytuł zawodowy nadawany absolwentom; zajęcia wraz z przypisaniem do nich efektów uczenia się i treści programowych zapewniających uzyskanie tych efektów (w formie dołączonych sylabusów); łączną liczbę godzin zajęć; sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia; łączną liczbę punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia; liczbę punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych. W programie studiów zawarty zostały również plan studiów (harmonogram) określający zakres obligatoryjnych zajęć wraz z przypisaną im liczbą godzin realizowanych z udziałem nauczyciela akademickiego lub innych osób prowadzących zajęcia w podziale na godziny wykładów, ćwiczeń, laboratoriów, warsztatów, lektoratów oraz godziny seminaryjne, liczbą punktów ECTS wyrażającą oczekiwany nakład pracy studenta wraz z określeniem formy zaliczenia przedmiotu (egzamin/zaliczenie) oraz wskazaniem planowanego semestru realizacji. Zgodnie z założeniami kształcenia na kierunku program studiów obejmuje kształcenie na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych.

Szczegółowe treści programowe określone zostały w sylabusach do poszczególnych zajęć. Są one zgodne z przyjętymi efektami uczenia się, aktualnym stanem wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości, do której przyporządkowany został kierunek oraz uwzględniają wyniki działalności naukowej Uczelni w tej dyscyplinie. Jako przykład powiązania treści programowych kierunku zarządzanie z zakresem działalności naukowej Uczelni w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości można wskazać następujące obszary badawcze realizowane w okresie ostatnich 5 lat:

1. Rozwój kompetencji – projekt badawczy: „Nowe kompetencje w nowym kraju – kurs dla obywateli Ukrainy” – projekt naukowy finansowany w ramach programu POWR.03.01.00 – IP.08 –00 –3MU/18 pt. „Trzecia Misja Uczelni”.
2. Decyzje biznesowe – projekt badawczy: „Metoda wspomagania decyzji wielokryterialnych w dziedzinie zrównoważonego rozwoju w warunkach niepewności” – projekt naukowy finansowany przez NCN.
3. Pomiar dokonań w przedsiębiorstwach – projekt badawczy: „Badanie nieformalnego pomiaru dokonań w małych przedsiębiorstwach” – projekt naukowy finansowany przez NCN.
4. Marketing zrównoważony – projekt badawczy: „Koncepcja marketingu zrównoważonego i jej stosowanie na wybranych rynkach europejskich – identyfikacja międzynarodowych różnic” – projekt naukowy finansowany przez NCN.
5. Zarządzanie ryzykiem w projekcie – projekt badawczy: „Wpływ czynników kulturowych na dobór technik i narzędzi w zarządzaniu ryzykiem w projekcie – badania pilotażowe” – projekt naukowy finansowany przez NCN.
6. Zarządzanie wiedzą – projekt badawczy: „Zachowania pracowników związane z dzieleniem się wiedzą – natura, efekty i uwarunkowania organizacyjne” – projekt naukowy finansowany przez NCN.

Przedstawione w sylabusach szczegółowe treści programowe są kompleksowe i specyficzne dla zajęć tworzących program studiów zapewniając możliwość uzyskania założonych efektów uczenia się. Są one jednocześnie adekwatne do potrzeb rynku pracy oferując studentom specjalistyczną wiedzę i umiejętności z zakresu zarządzania. Konstrukcja programu opiera się na blokach (sekcjach) zawierających uporządkowany w przekroju semestralnym ciąg zajęć. W strukturze programu studiów I i II stopnia wyodrębniono cztery sekcje: sekcja pierwsza – obowiązkowe przedmioty

ogólnouczelniane; sekcja druga – obowiązkowe przedmioty podstawowe; sekcja trzecia – przedmioty kierunkowe (w tym fakultatywne zajęcia w blokach w ramach 3 modułów wybranych z 4 zaproponowanych), sekcja czwarta – przedmioty inne do zaliczenia. Zaproponowany na kierunku zarządzanie zestaw zajęć tworzy spójny system, który pozwala studentom poprawnie zrozumieć mechanizmy, na których opiera się gospodarka i proces zarządzania oraz wykorzystywać zdobytą wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne zarówno w badaniach, jak i w praktyce gospodarczej.

Na studiach I stopnia, w grupie zajęć ogólnouczelnianych znajdują się: *filozofia, ochrona własności intelektualnej, technologie informacyjne*, w tym także zajęcia w modułach - język obcy (do wyboru angielski, francuski, niemiecki, rosyjski, hiszpański), wykład ogólnouczelniany (przedmiot do wyboru) i przedmiot do wyboru w języku obcym (*marketing success stories, EU project management, contemporary business models, stakeholder relationship management, internes marketing*) oraz wychowanie fizyczne (tylko dla studiów stacjonarnych). W grupie zajęć (przedmiotów) podstawowych znajdują się: *marketing, matematyka, nauka o przedsiębiorstwie, podstawy ekonomii, podstawy finansów, podstawy prawa, podstawy rachunkowości, podstawy zarządzania i statystyka*. Podstawowe znaczenie, z punktu widzenia realizacji efektów uczenia się przyjętych dla kierunku zarządzanie, mają przedmioty kierunkowe, w ramach których na studiach I stopnia ujęte są zajęcia zawierające zagadnienia tworzące podstawę wiedzy z zakresu zarządzania. Są to: *zarządzanie jakością, zarządzanie kapitałem trwałym, zarządzanie produkcją, zarządzanie projektami, zarządzanie relacjami z klientem, zarządzanie usługami, zarządzanie własnym rozwojem, zarządzanie zasobami ludzkimi, zarządzanie zmianą, e-marketing, ergonomia i zarządzanie bezpieczeństwem pracy w organizacji, etyka biznesu, gospodarowanie kapitałem ludzkim, informatyka w zarządzaniu, innowacje w przedsiębiorstwie, logistyka, marketing międzynarodowy, media w zarządzaniu, negocjacje, przedsiębiorczość, rachunkowość zarządcza, tworzenie i rozwój małej firmy, zachowania konsumentów, zachowania organizacyjne, seminarium dyplomowe* oraz zajęcia ujęte w 4 modułach: *kompetencje w biznesie (przywództwo - studia przypadków, gry decyzyjne, projektowanie organizacji, zarządzanie czasem, zarządzanie pracą zespołową, komunikacja w biznesie), marketing (obsługa klienta, analiza danych marketingowych, zarządzanie sprzedażą, social media, CRM, komunikacja marketingowa), zarządzanie biznesem (kreatywność i współczesne koncepcje tworzenia innowacji, transfer technologii, nowoczesne formy przedsiębiorstw, kształtowanie konkurencyjności przedsiębiorstw, zarządzanie zasobami niematerialnymi, metody i techniki doskonalenia jakości) i zarządzanie zasobami ludzkimi (rozwój pracowników, zarządzanie różnorodnością, ocenianie pracowników, planowanie i pozyskiwanie pracowników, zarządzanie relacjami z pracownikami i motywowanie pracowników)*. Pozostałe treści programowe ujęte są w ramach zajęć wspomagających osiągnięcie kierunkowych efektów uczenia się, jak np.: *analiza ekonomiczna* i „inne do zaliczenia” (szkolenie BHP, szkolenie biblioteczne, szkolenie e-learningowe).

Na studiach I stopnia program studiów nie przewiduje specjalności, ale 4 moduły, spośród których student wybiera 3 i kontynuuje je w kolejnych latach studiów. Zaproponowane w programie studiów moduły do wyboru to: *kompetencje w biznesie, marketing, zarządzanie biznesem i zarządzanie zasobami ludzkimi*. Zajęcia w wybranych modułach realizowane są łącznie w wymiarze 270 godzin na studiach stacjonarnych (90 godzin każdy moduł) oraz 162 godziny na studiach niestacjonarnych (54 godziny każdy moduł). Treści programowe ujęte w ramach tych modułów odpowiadają dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości, do której został przyporządkowany kierunek studiów.

Na studiach II stopnia w grupie zajęć ogólnouczelnianych znajdują się: *język obcy* (do wyboru francuski, niemiecki, angielski, rosyjski, hiszpański) oraz przedmiot do wyboru w języku obcym (*case*

studies on management, deutsch-polnische grenzüberschreitende Projekte, consumer behavior, packaging design, creativity). W grupie zajęć (przedmiotów) podstawowych znajdują się: *ekonomia menedżerska, koncepcje zarządzania, konsument w globalnej gospodarce, społeczna odpowiedzialność biznesu, współczesne teorie firmy, zarządzanie strategiczne*.

Podstawowe znaczenie z punktu widzenia realizacji efektów uczenia się przyjętych dla kierunku mają przedmioty kierunkowe, w ramach których na studiach II stopnia ujęte zostały zajęcia zawierające treści programowe umożliwiające pogłębienie wiedzy z zakresu zarządzania. Do zajęć tych należą: *kompleksowe zarządzanie jakością, metody ilościowe w zarządzaniu, metody zarządzania projektami, ocena efektywności inwestycji, planowanie i finansowanie działalności przedsiębiorstwa, planowanie marketingowe, seminarium dyplomowe, strategiczne zarządzanie kapitałem ludzkim, tworzenie i rozwój grup kapitałowych, zarządzanie procesami, zarządzanie wiedzą* oraz zajęcia ujęte w 4 modułach: *HR biznes partner (controlling i audyt personalny, coaching i mentoring, konflikty w organizacji, zarządzanie stresem, komunikacja interpersonalna), zarządzanie biznesem (strategie innowacyjne przedsiębiorstw, nowoczesne koncepcje i metody zarządzania, zarządzanie portfelem technologii, przedsiębiorstwo na rynku globalnym, strategie rozwoju przedsiębiorstw), zarządzanie marketingowe (public relations, zarządzanie marką, zarządzanie relacjami w biznesie, marketing wartości, marketing usług), zarządzanie projektami w praktyce (gry symulacyjne, zwinne zarządzanie projektami, zarządzanie zespołem projektowym, wstęp do certyfikacji, ryzyko w zarządzaniu projektami - studia przypadków)*. Pozostałe treści programowe ujęte są w ramach zajęć „inne do zaliczenia” (szkolenie BHP, szkolenie biblioteczne, szkolenie e-learningowe).

Na studiach II stopnia obecnie realizowany program studiów również nie przewiduje specjalności, lecz 4 moduły, spośród których student wybiera 3. Aktualnie w ofercie modułów do wyboru znajdują się: *HR biznes partner, zarządzanie biznesem, zarządzanie marketingowe, zarządzanie projektami w praktyce*. Zajęcia w wybranych modułach realizowane są w łącznym w wymiarze 225 godzin na studiach stacjonarnych (75 godzin każdy moduł) oraz 135 godzin na studiach niestacjonarnych (45 godzin każdy moduł). Treści programowe ujęte w ramach tych specjalności odpowiadają dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości.

Zgodnie w obowiązującym programem, studia I stopnia na kierunku zarządzanie trwają 6 semestrów i wymagają zdobycia łącznej liczby 180 punktów ECTS, natomiast na realizację studiów II stopnia przewidziano 4 semestry i wymagają one zdobycia 120 punktów ECTS. Określony czas trwania studiów oraz nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS, konieczną do ukończenia studiów, jest więc zgodny z obowiązującymi przepisami prawa oraz zapewnia możliwość osiągnięcia przez studentów założonych efektów uczenia się. Absolwent uzyskuje odpowiednio tytuł zawodowy licencjata (I stopień - poziom 6 PRK) lub magistra (II stopień - poziom 7 PRK).

W sylabusach do poszczególnych przedmiotów określono nakład pracy studenta niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć uwzględniając wymiar zajęć zaplanowanych w formie zorganizowanej przez Uczelnię, jak również oczekiwany nakład pracy własnej studenta. Wymiar ten jest adekwatny do przypisanej danym zajęciom liczby punktów ECTS oraz wskazuje na oczekiwane aktywności studenta mające zagwarantować osiągnięcie założonych efektów uczenia się. W ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia i studenta, w przypadku części zajęć, założono stosunkowo duży udział konsultacji (tj. między 20 a 30 godz.), co nie znajduje jednak uzasadnienia w treściach programowych oraz metodach osiągania i realizacji efektów uczenia się. W sylabusach nie wskazano jakie specyficzne treści

programowe czy też inne zadania student miałby realizować w podanej formie we wskazanej liczbie godzin zajęć w formie konsultacji. **Rekomenduje się** poprawne oszacowanie oczekiwanego nakładu pracy studenta w poszczególnych formach jego aktywności zapewniając osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia, w przypadku studiów stacjonarnych I stopnia oszacowana została przez Uczelnię na 100,76 punktów ECTS, a w odniesieniu do studiów niestacjonarnych jest to odpowiednio 80,84 punktów ECTS. Kształcenie na studiach stacjonarnych II stopnia zakłada realizację 61,56 punktów ECTS w ramach bezpośredniego kontaktu nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów. W przypadku studiów niestacjonarnych II stopnia jest to odpowiednio 46,20 punktów ECTS. Deklarowany przez Uczelnię wymiar punktów ECTS, jaki musi uzyskać student w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia, wypełnia istniejące w tym zakresie wymogi prawa, nie znajduje on jednak potwierdzenia w przedstawionej przez Uczelnię ogólnej charakterystyce kierunku (rozdz. III programu studiów), jak również w harmonogramie realizacji programu studiów. Wynika z niego, że ogólna liczba godzin zajęć zorganizowanych w przewidzianych w programie studiów formach, tj. wykłady, ćwiczenia, laboratoria, konwersatoria, lektoraty oraz w ramach seminarium, określona w planie studiów stacjonarnych I stopnia wynosi 1862 godziny zajęć oraz w przypadku studiów niestacjonarnych – 1075 godzin zajęć. W programie studiów II stopnia jest to odpowiednio 969 godzin zajęć w planie studiów stacjonarnych oraz 582 godziny zajęć w planie studiów niestacjonarnych. Do wymiaru tego, jako godziny bezpośredniego kontaktu prowadzącego zajęcia ze studentami, Uczelnia zalicza dodatkowo godziny konsultacji oraz egzaminów i zaliczeń. W konsekwencji jako łączną liczbę godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów Uczelnia wskazuje 2533 godziny dla studiów stacjonarnych I stopnia oraz 2041 godzin dla studiów niestacjonarnych. W przypadku studiów II stopnia jest to analogicznie 1553 godziny dla studiów stacjonarnych oraz 1173 godziny dla studiów niestacjonarnych. Przyjęta przez Uczelnię koncepcja kształcenia na kierunku zarządzanie zakłada więc, że duża część programu studiów zaplanowana w formie bezpośredniego kontaktu nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia i studenta realizowana jest w formach nie przewidzianych w planie studiów (tj. poza formalnie przyjętymi formami realizacji zajęć zaliczanymi do pensum dydaktycznego nauczyciela akademickiego). W przypadku studiów stacjonarnych I stopnia jest to 671 godzin bezpośredniego kontaktu, a dla studiów II stopnia analogicznie 584 godzin. Dla studiów niestacjonarnych jest to odpowiednio 969 godzin dla studiów I stopnia oraz 591 godzin dla studiów II stopnia. Godziny te wynikają w większości z przypisanych w sylabusach do zajęć konsultacji, które nie stanowią jednak zorganizowanej formy zajęć wskazanej w harmonogramie realizacji programu studiów. Konsultacjom nie przypisano odrębnych, specyficznych, treści programowych oraz metod weryfikacji założonych efektów uczenia się, jak również nie stanowią one godzin wliczanych do pensum dydaktycznego nauczycieli akademickich. W przypadku części zajęć przypisane do nich godziny konsultacji przewyższają liczbę godzin zajęć przewidzianą w planie studiów. Przykładowo zajęciom z *koncepcji zarządzania* (studia II stopnia) przypisano 25 godzin konsultacji na studiach stacjonarnych oraz 40 godzin na studiach niestacjonarnych, przy łącznej liczbie godzin zajęć (wykłady i ćwiczenia) odpowiednio 45 godzin na studiach stacjonarnych oraz 27 godzin na studiach niestacjonarnych. Zajęciom z *ekonomii menedżerskiej* (studia II stopnia) przypisano po 20 godzin konsultacji na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych, przy łącznej liczbie godzin zajęć (wykłady i ćwiczenia) odpowiednio 30 godzin na

studiach stacjonarnych oraz 18 godzin na studiach niestacjonarnych. Uwzględniając obowiązujący na Uczelni wymiar godzin konsultacji nauczyciela akademickiego, wynikający z regulacji wewnętrznych oraz sposób ich organizacji, taki wymiar zajęć realizowanych w formie konsultacji przewidzianych do poszczególnych zajęć nie jest możliwy do przeprowadzania przez kadrę dydaktyczną w ramach bezpośredniego kontaktu prowadzącego ze studentem. Wskazany w sylabusach wymiar konsultacji nie znajduje odzwierciedlenia w harmonogramie organizacji zajęć oraz nie jest zaliczony do rocznego wymiaru pensum dydaktycznego nauczyciela akademickiego (tj. rozliczony i opłacony, jak inne formy realizacji zajęć). Wskazuje to na stosowanie niespójnych zasad polegających na zaliczaniu godzin konsultacji do wolumenu zajęć dydaktycznych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów, przy równoczesnym niezaliczeniu konsultacji do rocznego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych obowiązującego nauczyciela akademickiego. Wymagane jest zatem podjęcie przez Uczelnię działań dostosowujących realizację programu studiów do wynikających z niego założeń w zakresie przewidzianej liczby godzin zajęć realizowanych w bezpośrednim kontakcie studenta z prowadzącym, przy czym w programie studiów należy zapewnić wypełnienie warunku wynikającego z przepisów prawa, tj. program studiów stacjonarnych, zarówno I, jak i II stopnia, musi gwarantować, że co najmniej połowa punktów ECTS objętych programem studiów jest uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów. Obecnie realizowana liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów w przypadku studiów stacjonarnych I i II stopnia nie jest zgodna z wymaganiami.

W programie studiów poprawnie zaplanowano sekwencję zajęć. Wynikający z harmonogramu realizacji programu studiów dobór form i proporcje liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach wskazują, że formy praktyczne, tj. ćwiczenia, laboratoria, konwersatoria, seminaria, stanowią, zarówno na studiach I, jak i II stopnia, ponad 70% wskazanej w harmonogramie łącznej liczby godzin zajęć. Układ ten zapewnia osiągnięcie przez studentów założonych dla tych form zajęć efektów uczenia się. Uczelnia dodatkowo (poza harmonogramem realizacji programu studiów), jako formę realizacji zajęć w bezpośrednim kontakcie nauczyciela akademickiego bądź innej osoby prowadzącej zajęcia i studenta, wskazuje konsultacje stanowiące odpowiednio na studiach I stopnia 26% (st. stacj.) lub 47% (st. niestcj.) wskazanej łącznej liczby godzin zajęć. Na studiach II stopnia jest to odpowiednio 38% (st. stacj.) lub 50% (st. niestcj.) określonej łącznej liczby godzin zajęć. Jak wskazano wcześniej, konsultacje jako forma realizacji zajęć nie jest widoczna w harmonogramie organizacji zajęć na kierunku (planie zajęć), jak również nie jest w rzeczywistości możliwa do realizacji w podanym wymiarze w ramach godzin bezpośredniego kontaktu studenta i prowadzącego (w szczególności na studiach niestacjonarnych). Nie jest więc zapewniona możliwość osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, które w założeniu student powinien osiągnąć w czasie konsultacji realizowanych w formie bezpośredniego kontaktu z prowadzącym. **Rekomenduje się** w tym zakresie dopasowanie form zajęć i proporcji liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach zapewniając możliwość ich rzeczywistej realizacji, a tym samym stwarzając warunki do osiągnięcia przez studentów założonych efektów uczenia się.

W programie studiów I stopnia przewidziano zajęcia z WF w wymiarze 60 godzin, którym zgodnie z wymogami przepisów prawa, nie przypisano punktów ECTS.

Realizowany na ocenianym kierunku program studiów umożliwia studentom dokonywanie wyboru zajęć w wymaganym przepisami prawa wymiarze. Elastyczność kształtowania ścieżki kształcenia na kierunku zarządzanie zapewniona jest poprzez możliwość wyboru 3 z 4 modułów kształcenia

specjalizacyjnego, wybór wykładu ogólnouczelnianego (tylko I stopień), wybór języka obcego i przedmiotu do wyboru w języku obcym oraz seminarium dyplomowego. Na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych I stopnia, do grupy zajęć do wyboru przyporządkowane zostały 54 punkty ECTS (30% łącznej liczby ECTS), w tym do lektoratów z języka obcego 10 ECTS. Na studiach II stopnia do zajęć do wyboru przyporządkowane zostało 40 punktów ECTS (33% łącznej liczby ECTS), w tym do lektoratów z języka obcego 2 ECTS.

Program studiów uwzględnia udział studentów w zajęciach przygotowujących do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności. Na I stopniu studiów stacjonarnych, zajęciom i grupom zajęć związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości, do której został przyporządkowany kierunek zarządzanie, przyporządkowano 124 punkty ECTS, co stanowi 69% punktów ECTS, na studiach niestacjonarnych 133 punkty ECTS, co stanowi 74% punktów ECTS, natomiast dla II stopnia studiów stacjonarnych i niestacjonarnych 103 punkty ECTS, co stanowi 86% punktów ECTS.

Obowiązujący program studiów obejmuje zajęcia poświęcone kształceniu w zakresie znajomości jednego języka obcego. W programie studiów I stopnia przewidziano łącznie 120 godzin lektoratu dla studiów stacjonarnych oraz 60 godzin dla studiów niestacjonarnych. Godziny te realizowane w ciągu czterech semestrów studiów (3-6 semestr). Na studiach II stopnia zajęcia prowadzone w języku obcym zaplanowano w wymiarze 30 godzin na studiach stacjonarnych i 15 godzin na studiach niestacjonarnych. Dodatkowo, aby pogłębić umiejętności językowe, studenci I i III stopnia mają obowiązek realizacji zajęć w języku obcym. Na studiach I stopnia student wybiera jedno zajęcie z następującej oferty: *marketing success stories, EU project management, contemporary business models, stakeholder relationship management, internes marketing* (realizowane w 5 semestrze). Na studiach II stopnia student ma możliwość wybrania obowiązkowych zajęć w języku obcym z następującej oferty: *case studies on management, deutsch-polnische grenzüberschreitende Projekte, consumer behavior, packaging design, creativity* (realizowane w 4 semestrze).

W programie studiów kierunku zarządzanie wyodrębniono zajęcia obejmujące treści programowe z dziedziny nauk humanistycznych. Na I stopniu studiów stacjonarnych i niestacjonarnych program studiów obejmuje zajęcia z dziedziny nauk humanistycznych: *filozofię* (2 ECTS) oraz *etykę biznesu* (4 ECTS). Uczelnia deklaruje, iż na studiach II stopnia program studiów obejmuje zajęcia, które w swoich treściach programowych ujmują treści związane z naukami humanistycznymi, tj.: *konceptje zarządzania, społeczna odpowiedzialność biznesu, współczesne teorie firmy i zarządzanie wiedzą* – w wymaganym łącznym wymiarze 5 punktów ECTS, z 23 punktów ECTS zaplanowanych dla wszystkich wymienionych zajęć. Zgodnie z istniejącymi wymogami prawa w tym zakresie **rekomenduje się** natomiast zaprojektowanie realizacji tych treści w formie odrębnych zajęć, którym zgodnie z wymogami prawa przypisana zostanie liczba punktów ECTS w wymiarze min. 5 punktów.

W programie studiów nie przewidziano zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oprócz 3 obowiązkowych szkoleń, tj.: szkolenia BHP, szkolenia bibliotecznego i szkolenia e-learningowego, którym przyporządkowano 0 punktów ECTS. Nauczyciele akademicy mają jednak zapewnianą możliwość wspierania procesu dydaktycznego poprzez korzystanie z użyteczności platformy e-learningowej Moodle i MS Teams m.in. w zakresie przekazywania materiałów dydaktycznych. Na kierunku zarządzanie korzystano z możliwości prowadzenia zajęć na odległość przy wykorzystaniu wskazanych platform m.in. prowadząc w ten sposób zajęcia podczas czasowego zawieszenia działalności Uczelni w okresie pandemii COVID-19. Od roku akademickiego

2022/2023 platformy te są wykorzystywane tylko uzupełniająco, ponieważ powrócono do tradycyjnego sposobu nauczania w siedzibie Uczelni.

W procesie kształcenia na kierunku zarządzanie I i II stopień, wykorzystywane są różnorodne metody dydaktyczne, co ma na celu zapewnienie osiągnięcia przez studentów założonych efektów uczenia się oraz ich stymulację do samodzielności i pełnienia aktywnej roli w procesie nauczania. W doborze metod dydaktycznych uwzględnione zostały osiągnięcia dydaktyki akademickiej również w zakresie wykorzystania metod i narzędzi informacyjno-komunikacyjnych. W zależności od zaplanowanej formy oraz tematyki prowadzonych zajęć stosowane są metody podające (wykład informacyjny i problemowy, prezentacja multimedialna) oraz metody aktywizujące (studia przypadków, praca indywidualna i grupowa, rozwiązywanie zadań, gry dydaktyczne, dyskusja moderowana), a także eksponujące (film dydaktyczny). Często wykorzystywaną metodą podnoszącą kompetencje analityczne studentów jest metoda projektów. W programie studiów określone zostały również zajęcia, które realizowane są w grupach laboratoryjnych, co umożliwia w większym zakresie indywidualną pracę nauczyciela ze studentem w pracowni komputerowej. Nauczyciele akademicy i studenci kierunku w realizacji zajęć powszechnie wykorzystują programy z pakietu Office 365 (Word, Excel, PowerPoint). Wśród najczęściej stosowanych metod na kierunku można wskazać:

- wykład/wysłuchanie wykładu (stosowane by wprowadzić studentów do problemów teoretycznych i praktycznych), np. zajęcia: *badania marketingowe* – studia I stopnia;
- rozwiązywanie studiów przypadków (case study) i przedstawianie rozwiązań na zajęciach;
- prowadzenie dyskusji odnoszących się do przeczytanej literatury do zajęć (przygotowuje to studentów do prowadzenia dyskusji podczas konferencji naukowych oraz do egzaminu dyplomowego);
- rozwiązywanie zadań podczas zajęć i jako zadanie domowe;
- przygotowywanie pisemnych raportów analitycznych (w pracy indywidualnej lub zespołowej) na podstawie danych źródłowych opracowanych pod kierunkiem prowadzącego i przeanalizowanych z uwzględnieniem wytycznych nauczyciela;
- planowanie i realizacja projektów (część etapów na zajęciach, część w formie pracy własnej poza zajęciami, na koniec prezentacja wszystkich etapów i efektów projektu na zajęciach);
- wygłaszanie przez studentów prezentacji publicznych (głównie prezentacji multimedialnych z wykorzystaniem programu PowerPoint) na podstawie materiału opracowanego samodzielnie lub grupowo poza zajęciami, w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem prowadzącym zajęcia;
- studiowanie przez studentów literatury do zajęć (zarówno polsko, jak i obcojęzycznej);
- przygotowywanie dłuższych wypowiedzi pisemnych (np. prac pisemnych/esejów/recenzji, prac licencjackich oraz prac magisterskich).

Podstawowe treści programowe są przekazywane studentom najczęściej w postaci dualnego ujęcia dydaktycznego, obejmującego wykłady oraz ćwiczenia audytoryjne lub laboratoryjne. Podejście takie tworzy w procesie kształcenia uzupełniającą się całość, jeżeli ocenia się je z perspektywy kształtowania wiedzy, wypracowywania umiejętności oraz budowania kompetencji społecznych. Szczegółowe metody oraz techniki kształcenia stosowane w toku nauczania są zróżnicowane i dopasowane zarówno do zajęć, jak i poziomu zaawansowania studentów. Dla większości zajęć na obu stopniach studiów, program studiów przewiduje wykłady, w trakcie których zazwyczaj wykorzystywane są prezentacje multimedialne. Wiele wykładów obejmuje nie tylko klasyczną formę

podawczą, ale uwzględnia także interakcję ze słuchaczami i dopuszcza możliwość zadawania pytań i wyjaśniania wątpliwości w ich trakcie. Różnorodność stosowanych metod kształcenia i ich aktywizujący charakter sprzyjają osiąganiu efektów uczenia się, w tym umiejętności prowadzenia badań. Studenci nabywają kompetencje przydatne na rynku pracy, nie zaniedbując przy tym wiedzy teoretycznej, będącej podstawą do ewentualnej działalności nie tylko zawodowej, ale też naukowej, a ponadto rozwijającej i porządkującej umiejętności analityczno-decyzyjne.

Realizowany na kierunku zarządzanie program studiów I i II stopnia zakłada szerokie wykorzystanie w procesie dydaktycznym narzędzi analitycznych oferowanych przez oprogramowanie MS Excel, umożliwiających realizację ćwiczeń z aktywnym rozwiązywaniem problemów. Oprogramowanie to wykorzystywane jest m.in. w trakcie zajęć: *informatyka w zarządzaniu* (I st.), *planowanie marketingowe* (II st.), *planowanie i finansowanie działalności przedsiębiorstwa informatyka w zarządzaniu* (II st.), *metody ilościowe w zarządzaniu* (II st.). W trakcie realizacji wybranych zajęć wykorzystywany jest również pakiet statystyczny Statistica, np. zajęcia: *analiza danych marketingowych* (I st.), jak również oprogramowanie do zarządzania projektami MS Project/Gantt Project, np. *zarządzanie projektami* (I st.), *metody zarządzania projektami* (II st.). W trakcie zajęć z *gospodarowania kapitałem ludzkim* (I st.), *społecznej odpowiedzialności biznesu oraz negocjacji* (II st.) wykorzystywane są gry edukacyjne z zakresu rynku pracy, demografii, kapitału ludzkiego, np. World Wall. Wykorzystanie wskazanych narzędzi informatycznych w trakcie realizacji zajęć przygotowuje studentów do prowadzenia analiz procesów zachodzących w organizacji zgodnie ze standardami właściwymi dla kierunku zarządzanie.

Metody dydaktyczne stosowane w ramach ćwiczeń audytoryjnych i laboratoriów sprzyjają także rozwojowi umiejętności z zakresu interpersonalnej komunikacji i przygotowują do wykonywania prac zespołowych. Sposoby kształcenia stosowane w trakcie studiów, oprócz wsparcia teoretycznego, umacniają umiejętności praktyczno-analityczne. W ramach realizacji programu studiów założono wykonanie szeregu projektów bazujących na rzeczywistych danych. Metody projektowe kształtują u studentów umiejętności niezbędne do prowadzenia samodzielnie badań naukowych, tj. poszukiwania odpowiedzi na pytania badawcze, identyfikowania źródeł danych statystycznych, dokonywania pomiaru wielkości ekonomicznych, projektowania badań, testowania hipotez, rozwiązywania problemów w oparciu o odpowiednio dobraną metodykę analiz statystycznych. Nauczyciele akademicy są dobrze przygotowani do uwzględniania w procesie kształcenia najnowszych osiągnięć dydaktyki akademickiej m.in. poprzez udział w projektach dydaktycznych krajowych i zagranicznych.

Stosowane metody kształcenia umożliwiają uzyskanie przez studentów kompetencji w zakresie opanowania języka obcego na poziomie B2 w przypadku studiów I stopnia oraz B2+ na poziomie studiów II stopnia. W zależności od zakresu przerabianej tematyki i potrzeb dydaktycznych wykorzystywane są różnorodne metody i techniki, w tym konwersacje, symulacje scenek, słuchanie dialogów, tekstów i wiadomości, czytanie, analiza i tłumaczenie tekstów, ćwiczenia gramatyczne (pisemne i interaktywne), pisanie tekstów, prezentacje samodzielnie przygotowanych zagadnień.

Stosowane metody kształcenia, w tym także z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, umożliwiają dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością, jak również realizowanie indywidualnych ścieżek kształcenia. Studenci mają możliwość indywidualizacji przebiegu studiów na podstawie indywidualnej organizacji studiów (IOS) lub indywidualnego programu studiów

(IPS). Obowiązujące procedury przewidują też tworzenie warunków do pełnego udziału w procesie kształcenia osobie z niepełnosprawnością. W ramach indywidualnego planu studiów studentowi (IPS) zapewnia się indywidualny dobór treści i form kształcenia oraz opiekę dydaktyczno-naukową. W ramach IOS w roku akademickim 2022/2023 na kierunku zarządzanie na studiach stacjonarnych I stopnia studiuje 9 osób, na niestacjonarnych 6, a na II stopniu studiów stacjonarnych 20, na niestacjonarnych 3 osoby. O IPS mogą ubiegać się m.in. studenci z wybitnymi osiągnięciami w nauce, sporcie lub osiągnięciami artystycznymi, uczestniczący w wymianie organizowanej przez Uczelnię, studenci ze szczególnymi potrzebami, wynikającymi ze stanu zdrowia, itd. Ten sposób organizacji studiów polega m.in. na: rozszerzeniu zakresu wiedzy w ramach studiowanego kierunku lub specjalności; łączeniu dwu lub więcej specjalności; udziale studenta w pracach badawczych; zmianie planu studiów w związku z odbywaniem części studiów. W roku akademickim 2022/2023 na kierunku zarządzanie żaden student nie starał się o IPS.

Pogram studiów I i II stopnia nie przewiduje realizacji praktyk zawodowych.

Proces nauczania i uczenia się realizowany jest w trybie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Sposób organizacji procesu nauczania i uczenia się na ocenianym kierunku, w tym rozplanowanie zajęć, umożliwia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na udział studenta w zajęciach i samodzielne uczenie się, a czas przeznaczony na sprawdzenie i ocenę efektów uczenia się umożliwia ich weryfikację oraz dostarczenie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych efektach. Sposób organizacji studiów szczegółowo reguluje Regulamin studiów. Zgodnie z jego zapisami rok akademicki dzieli się na semestry, przy czym wyodrębniony jest okres przewidziany na zajęcia oraz okres przewidziany na sesję egzaminacyjną podstawową i poprawkową. Zajęcia trwają 15 tygodni dydaktycznych w każdym semestrze. Takie rozplanowanie zajęć umożliwia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się, a czas przeznaczony na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się umożliwia weryfikację wszystkich efektów uczenia się oraz dostarczenie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych efektach.

Liczebność grup studenckich jest zróżnicowana w zależności od formy zajęć. Wykłady prowadzone są dla całych roczników, ćwiczenia w grupach 20-30 osobowych, konwersatoria w grupach nie mniejszych niż 20 osobowych, laboratoria – 12-15 osobowych, seminaria dyplomowe na studiach I stopnia w grupach od 8-12 osób, a na studiach II stopnia w grupach 6-10 osobowych, lektoraty z języków obcych 15-20 osób. Minimalna liczebność studentów na zajęciach z wychowania fizycznego oraz wykładach i zajęciach fakultatywnych do wyboru przez studenta w grupach nie mniejszych, niż 20 osób.

Szczegółowy harmonogram zajęć na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych ustala Dziekan Wydziału, po zasięgnięciu opinii właściwego organu samorządu studenckiego. Harmonogram publikowany jest na wydziałowej tablicy ogłoszeń oraz na stronie internetowej Wydziału nie później, niż na 7 dni przed rozpoczęciem zajęć w semestrze, którego dotyczy.

Zajęcia na studiach stacjonarnych odbywają się w każdym tygodniu od poniedziałku do piątku, zgodnie z terminami zawartymi w organizacji roku akademickiego, w godz. 8:15-21:15, z podziałem na tydzień parzysty i tydzień nieparzysty. Na studiach niestacjonarnych I i II stopnia zajęcia odbywają się w trakcie 8 zjazdów podstawowych i 4 dodatkowych – w soboty i niedziele w godz. 8:15-21:15.

W związku z wprowadzonymi ograniczeniami w realizacji zajęć dydaktycznych, wynikającymi z okresu pandemii COVID-19, w Uniwersytecie Szczecińskim opracowano rozwiązania ogólnouczelniane, mające na celu przeprowadzenie procesów dydaktycznych w sposób synchroniczny. W Uczelni

opracowane zostały zasady organizacji i prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, które obecnie reguluje Zarządzenie Rektora Nr 7/2023 z dn. 18.01.2023 r. w sprawie zasad organizacji i prowadzenia w Uniwersytecie Szczecińskim zajęć dydaktycznych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Podczas obostrzeń wynikających z pandemii COVID-19 zajęcia dydaktyczne i inne formy aktywności na kierunku zarządzanie, realizowane były w formie zdalnej z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość za pośrednictwem platformy MS Teams (w Microsoft Office 365, do której bezpłatny dostęp posiadają wszyscy studenci i pracownicy US) oraz platformy Moodle, zgodnie z rozkładem zajęć przyjętym na studiach na danym kierunku. Obecnie zajęcia dydaktyczne, wynikające z programu na kierunku zarządzanie I i II stopnia, realizowane są w całości w siedzibie Uczelni w formie bezpośredniego kontaktu.

Obecnie obowiązujące w Uniwersytecie Szczecińskim przepisy dopuszczają prowadzenie zajęć w trybie hybrydowym, tj. synchronicznym trybie realizacji zajęć dydaktycznych, który umożliwia jednocześnie uczestnictwo studentów w zajęciach oraz interakcje z nauczycielem, zarówno stacjonarnie, jak i zdalnie, dzięki transmisji na żywo z wykorzystaniem przekazu audiowizualnego. Zgodę na taką formę prowadzenia zajęć wydaje Prorektor ds. kształcenia, na uzasadniony wniosek Przewodniczącego Zespołu kierunku poparty przez Dziekana, przy czym w trybie zajęć hybrydowych lub e-zajęć może być prowadzone nie więcej niż 30% godzin zajęć dydaktycznych przewidzianych do realizacji w danym semestrze dla danego cyklu kształcenia.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Zaprojektowane treści programowe oraz wykorzystane metody kształcenia na studiach I i II stopnia prowadzonych w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych są zgodne z aktualnym stanem wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości, co umożliwia studentom osiągnięcie założonych efektów uczenia się. Program studiów obejmuje zajęcia związane z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową we wskazanej dyscyplinie. Na ocenianym kierunku poprawnie określono czas trwania studiów, nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów, jak również nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się. W programie studiów poprawnie zaplanowano sekwencję zajęć. W harmonogramie programu studiów dominują formy praktyczne realizacji zajęć, co zapewnia osiągnięcie przez studentów założonych efektów uczenia się. W harmonogramie realizacji programu studiów odpowiedniego zaplanowania wymagają natomiast konsultacje, które Uczelnia przyjęła jako jedną z form realizacji zajęć w bezpośrednim kontakcie nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia i studenta, dostosowując ich organizację do rzeczywistych możliwości osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się. Program studiów umożliwia wybór zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS, koniecznej do ukończenia studiów na danym poziomie, według zasad, które pozwalają studentom na elastyczne kształtowanie ścieżki kształcenia. Obejmuje on również zajęcia poświęcone kształceniu w zakresie znajomości

języka obcego. Stosowane metody dydaktyczne są różnorodne, specyficzne i zapewniają osiągnięcie przez studentów założonych efektów uczenia się. Treści programowe przypisane do zajęć zawarte są w dostępnych dla studentów sylabusach. Organizacja procesu nauczania i uczenia się na studiach I i II stopnia prowadzonych w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych umożliwia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczony na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się, a czas przeznaczony na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się umożliwia weryfikację efektów uczenia się oraz dostarczenie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych efektach. Zajęcia dydaktyczne realizowane są w siedzibie Uczelni w formie bezpośredniego kontaktu.

W ramach kryterium 2 stwierdzono następujące nieprawidłowości w realizacji programu studiów:

1. Uczelnia dużą część zajęć realizowanych w formie bezpośredniego kontaktu prowadzącego ze studentami zaplanowała w formie konsultacji do zajęć. Konsultacje, w obecnie obowiązującym programie studiów, nie stanowią jednak formy zajęć przewidzianej w planie studiów, nie przypisano im specyficznych treści programowych, jak również nie stanowią one godzin wliczanych do pensum dydaktycznego nauczycieli akademickich. Uwzględniając obowiązujący na Uczelni wymiar godzin konsultacji nauczyciela akademickiego wynikający z wewnętrznych uregulowań oraz sposób organizacji konsultacji, określony w programie studiów ich wymiar na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych I i II stopnia, nie jest możliwy do realizacji. W konsekwencji obecnie realizowana liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów w przypadku studiów stacjonarnych I i II stopnia nie jest zgodna z wymaganiami.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

1. Cechą wyróżniającą proces kształcenia na kierunku zarządzanie jest umożliwienie studentom kierunku uzyskania międzynarodowych certyfikatów, m.in. certyfikat IPMA-Student w zakresie zarządzania projektami. Uzyskanie Certyfikacji IPMA-Student oraz międzynarodowego certyfikatu IPMA-D umożliwia studentom kierunku zarządzanie rozpoczęcie ścieżki kariery młodego project managera (Certyfikowany Specjalista ds. Zarządzania Projektami). Uzyskana wiedza w zakresie zarządzania projektami potwierdzona ww. certyfikatami jest obiektywnym i rozpoznawalnym przez pracodawców świadectwem posiadanych kwalifikacji, które są uniwersalne i niezależne od sektora rynku.

Zalecenia

1. Zaleca się podjęcie przez Uczelnię działań dostosowujących realizację programu studiów kierunku zarządzanie pierwszego i drugiego stopnia do wynikających z niego założeń w zakresie przewidzianej liczby godzin zajęć realizowanych w bezpośrednim kontakcie studenta z prowadzącym, przy czym w programie studiów stacjonarnych należy zapewnić wypełnienie warunku wynikającego z przepisów prawa, tj. program studiów stacjonarnych, zarówno pierwszego, jak i drugiego stopnia, musi gwarantować, że co najmniej połowa punktów ECTS objętych programem studiów jest uzyskiwana w formie zajęć realizowanych w trybie bezpośredniego kontaktu studenta z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Warunki rekrutacji na kierunek zarządzanie I i II stopień, kryteria kwalifikacji i procedury rekrutacyjne są przejrzyste i bezstronne zapewniając kandydatom równe szanse w podjęciu studiów na kierunku. Zasady rekrutacji kandydatów na studia szczegółowo reguluje uchwała Senatu określająca m.in. przyjęte kryteria w odniesieniu do studiów I stopnia, obejmujące wyniki egzaminów maturalnych lub dojrzałości oraz zasady przyjmowania laureatów i finalistów olimpiad. Osoba ubiegająca się o przyjęcie na studia I stopnia na kierunek zarządzanie musi wykazać się wynikami z egzaminu maturalnego w zakresie trzech grup przedmiotów, które następnie przeliczane są zgodnie z algorytmem podanym w powyższej Uchwale. Przedmiotami egzaminu maturalnego branymi pod uwagę (1 przedmiot do wyboru z każdej grupy) są: w ramach grupy 1 – geografia, historia, matematyka, wiedza o społeczeństwie; w ramach grupy 2 – język obcy nowożytny; w ramach grupy 3 – geografia, historia, wiedza o społeczeństwie, informatyka, fizyka i astronomia/fizyka, chemia, biologia, język obcy nowożytny. Przyjęte procedury umożliwiają dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się.

Osoba ubiegająca się o przyjęcie na studia II stopnia na kierunek zarządzanie musi legitymować się dyplomem ukończenia studiów co najmniej I stopnia. Kryterium kwalifikacji jest liczba otrzymanych punktów zgodnie z wzorem podanym w Uchwale. Możliwość przyjęcia na studia II stopnia przewidziano więc dla absolwentów studiów licencjackich/inżynierskich/magisterskich wszystkich kierunków. Przedstawiony przez Uczelnię opis kompetencji oczekiwanych od kandydatów ubiegających się o przyjęcie na studia jest więc zrozumiały, zwrócić należy jednak uwagę, że brak dodatkowych kryteriów przyjęć na studiach II stopnia nie optymalizuje doboru kandydatów z punktu widzenia ich przygotowania do osiągnięcia założonych efektów uczenia się i wymaga podejmowania przez Uczelnię działań w zakresie wyrównania ewentualnych różnic programowych. Na ocenianym kierunku nie funkcjonuje formalna procedura uzupełniania różnic programowych w przypadku kandydatów na studia II stopnia po kierunkach nie związanych z dziedziną i dyscypliną, w których osadzony został kierunek zarządzanie. Występujące różnice programowe wyrównywane są w ramach indywidualnych konsultacji studenta z nauczycielami prowadzącymi zajęcia. **Rekomenduje się** opracowanie sformalizowanej procedury uzupełniania różnic programowych w przypadku kandydatów na studia II stopnia (w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych) po kierunkach nie związanych z dziedziną i dyscypliną, w których osadzony został kierunek zarządzanie, zapewniając ich odpowiednie przygotowanie do osiągnięcia założonych efektów uczenia się w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości na poziomie 7 PRK.

W warunkach rekrutacji na studia nie zostały uwzględnione informacje o oczekiwanych kompetencjach cyfrowych kandydatów. Na początku roku akademickiego dla pierwszych lat studiów Uczelniane Centrum Informatyczne realizuje szkolenia dla studentów przygotowujące do udziału w zajęciach prowadzonych m.in. w trybie kształcenia na odległość (co jest obligatoryjnym elementem odpowiednich programów studiów) w formie ćwiczeń w wymiarze 2 godzin dydaktycznych, brak jest jednak tej informacji z punktu widzenia kandydata na studia. **Rekomenduje się** uzupełnienie informacji o oczekiwanych kompetencjach cyfrowych kandydatów już na etapie procesu rekrutacji.

Obowiązujące na kierunku warunki i procedury uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej, zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się oraz

oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów kierunku zarządzanie. Zasady te zostały określone w Regulaminie studiów w rozdziale VIII Wznawianie studiów, przeniesienia i zmiana kierunku, gdzie ujęte są wytyczne dotyczące uznawania efektów uczenia się podczas wznowienia studiów, przeniesienia studenta w ramach Uczelni, studiów na innej Uczelni (krajowej albo zagranicznej), przeniesienie studenta z innej Uczelni. Wydając decyzję o wznowieniu studiów Prodziekan ds. Studenckich, po konsultacji z Zespołem kierunku, może zobowiązać studenta do uzupełnienia różnic programowych wynikających z programu studiów, kierując się uzyskanymi przez studenta efektami uczenia się (§57 Wznowienie studiów, pkt 4). Punkty ECTS uzyskane w innej uczelni zostają uznane przez Prodziekana ds. studenckich w miejsce punktów i przedmiotów zawartych w programie studiów dla kierunków, dla których zostały one określone, jeżeli efekty uczenia się tych przedmiotów w obu uczelniach są zbieżne i komplementarne.

Obowiązujące na kierunku warunki i procedury potwierdzania efektów uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów opisane zostały w Uchwale Senatu nr 117/2019 z dn. 26.09.2019 r. Uniwersytet Szczeciński stworzył narzędzia służące potwierdzaniu efektów uczenia się określając, m.in. zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się oraz sposób powoływania i tryb działania komisji weryfikujących. Proces potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w kształceniu poza systemem studiów następuje zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. 2023 poz. 742). Ma on na celu zaliczenie kandydatowi określonych modułów/zajęć wraz z przypisaniem do każdego z nich efektów uczenia się oraz liczby punktów ECTS przewidzianych w programie studiów, bez konieczności jego uczestnictwa w pełnym wymiarze zajęć dydaktycznych.

Funkcjonujące na ocenianym kierunku zasady i procedury dyplomowania zapewniają potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się przewidzianych na zakończenie studiów. Są one szczegółowo zapisane w Regulaminie studiów. Obszar ten regulowany jest dodatkowo m.in. przez Zarządzenie Dziekana WEFiZ nr 01/2023 z dn. 30.01.2023 r. w sprawie szczegółowych zasad przeprowadzania egzaminów dyplomowych na Wydziale Ekonomii, Finansów i Zarządzania oraz Zarządzenie Dziekana WEFiZ nr 02/2023 z dn. 30.01.2023 r. w sprawie formalnych i merytorycznych kryteriów stawianych pracom dyplomowym pisanim na kierunkach prowadzonych na Wydziale Ekonomii, Finansów i Zarządzania. Dla studentów obcojęzycznych informacje o procesie dyplomowania dostępne są w dokumencie: The ordinance no. 20/2021 of Dean of the Faculty of Economics, Finance and Management of the University of Szczecin of October 28, 2021. On the formal and substantive criteria for diploma thesis written as major conducted at the Faculty of Economics, Finance and Management.

Studenci potrzebne informacje dotyczące procesu dyplomowania mogą znaleźć na stronie internetowej Wydziału, gdzie znajdują się informacje o sylwetkach promotorów, obronie pracy dyplomowej, zagadnieniach na obronę pracy dyplomowej. Promotorem i recenzentem prac dyplomowych na kierunku zarządzanie mogą być osoby posiadające co najmniej stopień doktora. Promotorzy prac dyplomowych mają obowiązek zapoznać studentów z procedurą dyplomowania. W założeniu procedur dyplomowania tematyka prac dyplomowych musi odpowiadać określonym dla kierunku efektom uczenia się oraz wiązać się z dorobkiem naukowo-badawczym promotora. W pracy dyplomowej mogą być wykorzystywane badania empiryczne przeprowadzane przez studenta w konkretnej jednostce gospodarczej, przy użyciu zróżnicowanych metod badawczych. Protokoły egzaminów dyplomowych oraz innych dokumentów z nimi związanych (np. dokument z Jednolitego Systemu Antyplagiatowego) są sporządzane i archiwizowane zgodnie z przepisami obowiązującymi

w całym Uniwersytecie Szczecińskim. Promotor dokonuje analizy skróconej wersji raportu podobieństwa z JSA pod kątem występowania w pracy nieuprawnionych zapożyczeń. Egzamin dyplomowy odbywa się przed Komisją powołaną zgodnie z postanowieniami Regulaminu studiów. W trakcie egzaminu dyplomowego student odpowiada na trzy pytania związane z zakresem zajęć kierunkowych oraz innych ujętych programem studiów, a także związanych z problematyką pracy dyplomowej. Ukończenie studiów następuje po złożeniu egzaminu dyplomowego z wynikiem co najmniej dostatecznym. Ocena z egzaminu dyplomowego jest obliczana na podstawie średniej ocen z odpowiedzi studenta na pytania egzaminacyjne. Egzamin dyplomowy ma formę ustną, w szczególnych przypadkach może mieć formę pisemną.

Obowiązujące na kierunku ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się, w tym metody stosowane w procesie nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, umożliwiają równe traktowanie studentów w procesie weryfikacji i oceniania efektów uczenia się. Dają one możliwość adaptowania metod i organizacji sprawdzania efektów uczenia się do potrzeb studentów z niepełnosprawnością. Zapewniają bezstronność, rzetelność i przejrzystość procesu weryfikacji oraz wiarygodność i porównywalność ocen oraz określają zasady przekazywania studentom informacji zwrotnej dotyczącej stopnia osiągnięcia efektów uczenia się na każdym etapie studiów oraz na ich zakończeniu. Zasady ogólne sprawdzania i oceniania stopnia osiągania efektów uczenia się określa Regulamin studiów. Za sprawdzanie i ocenę stopnia osiągania efektów uczenia się przypisanych do poszczególnych zajęć odpowiada prowadzący. Musi on na pierwszych zajęciach przedstawić sylabus dla zajęć ze szczególnym uwzględnieniem efektów uczenia się dla zajęć, metod weryfikacji ich osiągnięcia oraz zasad oceniania.

Dostosowanie realizacji procesu kształcenia dla osób ze szczególnymi potrzebami ujęte zostało w § 6 Regulaminu studiów. Uczelnia zobowiązuje się zapewnić studentom ze szczególnymi potrzebami warunki do pełnego udziału w procesie kształcenia na równych zasadach z innymi osobami, co oznacza dostosowanie procesu kształcenia do potrzeb tych studentów wynikających ze stanu zdrowia. Regulamin studiów § 22 uwzględnia także możliwość obecności opiekuna osoby ze szczególnymi potrzebami. Zadaniem opiekuna osoby ze szczególnymi potrzebami jest wspieranie studenta w zakresie realizacji jego szczególnych potrzeb dotyczących organizacji i realizacji procesu kształcenia dostosowanego, w szczególności dostosowania tego procesu do jego sytuacji zdrowotnej. Opiekun osoby ze szczególnymi potrzebami wyznaczony jest niezależnie od asystenta osoby z niepełnosprawnościami przydzielonej przez właściwy dział wsparcia osób z niepełnosprawnościami.

Sposób rozwiązywania sytuacji konfliktowych, związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się, reguluje Regulamin studiów. Zgodnie z jego zapisami, w przypadku uzasadnionego kwestionowania prawidłowości formy, przebiegu lub zakresu egzaminu, zaliczenia na ocenę albo zaliczenia student może wnioskować do prodziekana ds. studenckich o przeprowadzenie egzaminu komisyjnego albo komisyjnego zaliczenia, bądź też komisyjnego sprawdzenia pracy egzaminacyjnej lub zaliczeniowej. Również w zakresie zadań działającego przy Rektorze US Pełnomocnika ds. Równego traktowania znajduje się diagnozowanie i monitorowanie przypadków dyskryminacji i nierównego traktowania oraz opracowanie procedury zgłaszania i reagowania na te przypadki.

Stosowane metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się stosowane w procesie nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość gwarantują identyfikację studenta i bezpieczeństwo danych dotyczących studentów. Obecnie na

kierunku zarządzanie weryfikacja efektów uczenia się prowadzona jest w siedzibie Uczelni, jednak posiadana przez Uniwersytet Szczeciński infrastruktura informatyczna gwarantuje poprawność procesu weryfikacji efektów uczenia się w sytuacji konieczności jego realizacji w kształceniu zdalnym. Stosowane zasady dotyczące wykorzystywanych metod i technik w kształceniu zdalnym, wsparcia merytorycznego i technicznego oraz podstawowych wskaźników dotyczących skuteczności kształcenia prowadzonego na odległość, określa Zarządzenie Rektora nr 7/2023. Dokument ten szczegółowo opisuje wszelkie kwestie związane z realizacją toku studiów w trybie kształcenia na odległość.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się, w tym metody stosowane w procesie nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, zapewniają skuteczną weryfikację i ocenę stopnia osiągnięcia założonych efektów uczenia się. Sposoby weryfikacji efektów uczenia się określono w programie studiów oraz szczegółowo w sylabusach do poszczególnych zajęć. Ich katalog jest zestandaryzowany. Wśród nich wymienia się: egzamin pisemny, egzamin ustny, kolokwia, prezentacje, projekty, prace oraz obserwacje podczas zajęć. Zapisanie metody weryfikacji efektów uczenia się dla każdego zajęcia w sylabusie zapewnia bezstronność, rzetelność i przejrzystość procesu weryfikacji oraz wiarygodność i porównywalność ocen. Sposobem dokumentowania efektów uczenia się osiągniętych przez studentów są m.in.: testy, prace egzaminacyjne, pisemne prace, zadania wykonane przez studentów, projekty i prezentacje zrealizowane przez studentów, prace dyplomowe oraz protokoły egzaminów dyplomowych.

Założone efekty uczenia się w ramach umiejętności posługiwania się językiem obcym na poziomie B2 na studiach I stopnia, a w przypadku studiów II stopnia B2+, weryfikowane są podczas lektoratów przy wykorzystaniu takich metod, jak: kolokwium, praca pisemna/esej/recenzja, projekt, a w przypadku zajęć realizowanych w językach obcych poprzez: pracę pisemną/esej/recenzję, zajęcia praktyczne (weryfikacja poprzez obserwacje), kolokwium, projekt.

Osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się uwidocznione jest w postaci prac etapowych i egzaminacyjnych oraz ich wyników, projektów, prac dyplomowych. Sposób dokumentowania efektów uczenia się jest realizowany na kilku poziomach. Oceny uzyskiwane w trakcie zaliczania poszczególnych zajęć są ewidencjonowane na poziomie dziekanatu, w systemie informatycznym, w zapisach papierowych w postaci protokołów zaliczeniowych. Zarządzenie Dziekana WEFiZ nr 13/2022 z dn. 27.10.2022 r. w sprawie zasad przechowywania prac zaliczeniowych wskazuje na konieczność przechowywania prac zaliczeniowych i egzaminacyjnych przez nauczyciela akademickiego przez 12 miesięcy, a później zniszczenie ich w sposób zapewniający ich anonimizację. Zaliczenia i egzaminy przeprowadzone zdalnie archiwizowane są w formie zapisów cyfrowych.

Dokonany przegląd prac etapowych (egzaminów, projektów, praca zaliczeniowych) oraz dyplomowych potwierdził, że ich rodzaj, forma, tematyka i metodyka oraz stawiane im wymagania są dostosowane do poziomu i profilu studiów, efektów uczenia się oraz dyscypliny, do której kierunek jest przyporządkowany. Podstawą oceny studenta są podlegające dokumentowaniu okresowe prace kontrolne, głównie w postaci kolokwiów, testów, referatów, projektów, esejów, prezentacji, raportów i opisów studiów przypadków. Egzaminy odbywają się w formie pisemnej lub ustnej. Stosowane metody umożliwiają sprawdzenie i ocenę przygotowania studenta do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności. Są one zgodne z założeniami przyjętymi w sylabusach do zajęć. Potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się stanowią

egzaminy oraz kolokwia, jak również prace przejściowe w formie projektów oraz case studies zawierające w wielu przypadkach autorskie analizy problemów, w tym przeprowadzone przy wykorzystaniu właściwych narzędzi informatycznych.

Oceniane prace dyplomowe w większości spełniały wymogi stawiane pracom licencjackim/magisterskim, a realizowane tematy były zgodne z efektami uczenia się dla kierunku oraz jego zakresem. Zdarzały się jednak przypadki prac, w których założona część badawcza oparta była jedynie na przeglądzie (kompilacji) mało aktualnych źródeł, bądź też prezentowane analizy nie potwierdzały umiejętności wykorzystania przez autorów właściwych metod i narzędzi analizy oczekiwanych w pracach dyplomowych odsadzonych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości.

Osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się monitorowane jest również poprzez prowadzone przez Akademickie Biuro Karier zbieranie opinii pracodawców na temat m.in. przygotowania absolwentów Uniwersytetu Szczecińskiego, w tym absolwentów kierunku zarządzanie, do pracy zawodowej, jak również monitorowanie losów absolwentów. W ostatnich trzech latach monitorowanie pracodawców nie zostało zrealizowane, jednak zgodnie z deklaracją Uczelni ABK powróci do realizacji monitoringu w obu obszarach w bieżącym roku. Procedura badania karier absolwentów uregulowana jest natomiast Zarządzeniem Rektora nr 187/2020 z dn. 11.12.2020 r. w sprawie monitorowania karier zawodowych absolwentów Uniwersytetu Szczecińskiego z wykorzystaniem anonimowych ankiet po sześciu miesiącach, trzech oraz pięciu latach od dnia ukończenia studiów. Raporty z badań Akademickie Biuro Karier przedstawia Prorektorowi ds. kształcenia. Analizie podlegają również raporty nt. losów absolwentów kierunku dostępne w ramach ogólnopolskiego systemu ELA.

Skuteczność osiągania założonych efektów uczenia się przejawia się również we współpracy studentów kierunku, działających w kołach naukowych, z otoczeniem społeczno-gospodarczym w ramach realizacji badań prowadzonych na rzecz praktyki. Studenci na kierunku zarządzanie mają możliwość rozwijania swoich umiejętności w ramach zespołów badawczych i kół naukowych: „Inicjatywa”, „Efekt Flow Leadership”, „Project”, „Biznes Innowacje Networking”. Współpracują oni również z wykładowcami w ramach różnych działań, m.in. przy: współautorstwie publikacji, udziale i organizacji konferencji, realizacji grantów naukowych, udziałach w konkursach i projektach oraz w organizacji warsztatów naukowych. Przykładami takich działań są m.in.:

- współautorstwo studentów w publikacjach naukowych, które opublikowane zostały m.in. w czasopiśmie *Procedia Computer Science* 192 (2021), *Zeszytach Naukowych Politechniki Śląskiej, Seria Organizacja i Zarządzanie* (2022) i monografiach tematycznych z zarządzania;
- udział studentów w realizowanym grantie naukowym „Zachowania pracowników związane z dzieleniem się wiedzą – natura, efekty i uwarunkowania organizacyjne” grant krajowy, Narodowe Centrum Nauki, program OPUS;
- udział studentów w projekcie „Badania użyteczności certyfikacji z zarządzania projektami, zbieranie i analiza danych”;
- udział studentów w I Ogólnopolskiej Multidyscyplinarnej Studenckiej Konferencji Naukowej, Grudzień 2021, Szczecin;
- udział studentów w realizacji projektu „Mam talent...- moje predyspozycje zawodowe” 2020;
- udział studentów w organizacji IV Warsztatów „Spring Workshop in Management” 30-31.05.2018 w Świnoujściu, V Warsztatów Naukowych „Workshop in Management” 30-31.05.2019 w Kostrzyńsko-Słubickiej Strefie Ekonomicznej, VI Warsztatów Naukowych

„Workshop in Management” w Stargardzie 2021, VII Warsztatów Naukowych „Workshop in Management” w Szczecinie 30.06.-01.07.2022.

Studenci kierunku biorą również udział w wielu konkursach związanych z obszarem zarządzania, na których zdobywają tytuły finalistów oraz laureatów. Wymienić tu można m.in. Międzynarodowy Konkurs Global eCollaboration Competition czy też Konkurs TOP10 Zarządzania. Zostają oni laureatami konkursów na najlepsze prace dyplomowe, np. Ogólnopolski Konkurs na Najlepszą Pracę z zakresu zarządzania projektami PROJECT MASTER, Warszawa 2021 - I miejsce praca licencjacka napisana na kierunku zarządzanie US.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia posiada formalnie przyjęte i opublikowane, przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia I i II stopnia. Opracowany system weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w osiąganiu założonych efektów uczenia się oraz ich wiarygodną ocenę. Jego opis dostępny jest na poziomie programu studiów oraz szczegółowo na poziomie sylabusów do przedmiotów. Istotny element procesu weryfikacji osiąganych efektów na ocenianym kierunku stanowi proces dyplomowania, w ramach którego student jest zobligowany napisać pracę dyplomową (odpowiednio pracę licencjacką w przypadku studiów I stopnia oraz pracę magisterską w przypadku studiów II stopnia) oraz zdać egzamin dyplomowy. Przyjęte i stosowane na kierunku zarządzanie metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się umożliwiają sprawdzenie i ocenę przygotowania studenta do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności. Osiągnięte przez studentów efekty uczenia się uwidocznione są w postaci prac etapowych i egzaminacyjnych, a rodzaj, forma, tematyka i metodyka tych prac są dostosowane do poziomu i profilu ocenianego kierunku studiów. Weryfikacja osiąganych efektów uczenia się oparta jest również o badanie ścieżki kariery zawodowej absolwentów. Uczelnia zapewnia studentom możliwość uczestnictwa w działalności badawczej, co przejawia się m.in. we współpracy studentów kierunku zarządzanie z otoczeniem społeczno-gospodarczym w ramach realizacji badań prowadzonych na rzecz praktyki. Studenci kierunku są również współautorami publikacji naukowych oraz współpracują przy organizacji konferencji oraz biorą udział realizacji grantów naukowych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

Brak

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Na podstawie informacji zawartych w dokumentacji przekazanej zespołowi oceniającemu PKA, a w szczególności na bazie załącznika 4 „Charakterystyka kadry prowadzącej zajęcia na kierunku zarządzanie, studia pierwszego i drugiego stopnia” należy stwierdzić, że w roku akademickim 2022/2023 na ocenianym kierunku zajęcia dydaktyczne prowadzone były przez 103 nauczycieli akademickich, w tym 7 profesorów tytularnych, 21 doktorów habilitowanych, 60 doktorów i 15 magistrów. Trzeba przy tym nadmienić, że liczba 103 wykładowców nie obejmuje 15 osób prowadzących lektoraty i obowiązkowe szkolenia e-learningowe, BHP i biblioteczne.

Wyszczególnienie	Nauki o zarządzaniu i jakości	Ekonomia i finanse	Inne dyscypliny	Razem
Prof. dr hab.	3	4	-	7
Dr hab.	15	5	1	21
Dr	34	24	2	60
Mgr	11	2	2	15
Ogółem	63	35	5	103

Spośród 103 wykładowców 63 (61,1%) reprezentuje dyscypliną naukową nauki o zarządzaniu i jakości, 35 (34,0%) ekonomię i finanse oraz 5 (4,9%) inne dyscypliny (np. nauki prawne). Aktualny dorobek naukowy związany z realizowanymi zajęciami dydaktycznymi posiada 101 (98,9%) prowadzących zajęcia, a praktyczne doświadczenie zawodowe powiązane z kierunkiem studiów 69 (67,0%) nauczycieli akademickich. Taka struktura kwalifikacji kadry akademickiej jest silną stroną procesu kształcenia. Oczywiście relatywnie najmniejsze osiągnięcia publikacyjne i praktyczne doświadczenie zawodowe mają osoby, które niedawno ukończyły studia i dopiero rozpoczynają pracę naukową w Uniwersytecie Szczecińskim.

Wyszczególnienie	Łączna liczba nauczycieli akademickich	Dorobek naukowy (związany z realizowanymi zajęciami dydaktycznymi)	Praktyczne doświadczenie zawodowe powiązane z kierunkiem studiów*
Prof. dr hab.	7	7	4
Dr hab.	21	21	14
Dr	60	60	41
Mgr	15	13	10
Ogółem	103	101	69

*) Wykazane w załączniku nr 4 do raportu samooceny „Charakterystyka kadry prowadzącej zajęcia na kierunku zarządzanie, studia pierwszego i drugiego stopnia”.

Nauczyciele akademicki posiadają aktualny i udokumentowany dorobek naukowy i/lub doświadczenie zawodowe w zakresie dyscypliny naukowej, do której został przyporządkowany kierunek studiów, co umożliwia prawidłową realizację zajęć, w tym nabywanie przez studentów kompetencji badawczych.

Wyrazem aktywności naukowej są publikacje naukowe. W okresie 2018-2022 dorobek naukowy nauczycieli akademickich Instytutu Zarządzania, w tym prowadzących zajęcia na kierunku zarządzanie obejmował 77 monografii, 418 rozdziałów w monografiach, 55 redakcji monografii, 158 publikacji w materiałach konferencyjnych i 727 recenzowanych artykułów naukowych. Kadra uczestniczyła w ocenie ewaluacyjnej dyscyplin nauki o zarządzaniu i jakości oraz ekonomia i finanse i decyzją Ministra Edukacji i Nauki w sprawie wyników ewaluacji jakości działalności naukowej w 2022 r.

Uczelnia otrzymała kategorię A. Obszary badawcze, na których koncentruje się praca naukowa kadry realizującej proces kształcenia, to m.in.:

1. teorie i metody zarządzania;
2. zachowania organizacyjne, kultura organizacyjna;
3. zarządzanie strategiczne;
4. zarządzanie procesami w organizacji;
5. zarządzania innowacjami;
6. zarządzanie wiedzą;
7. zarządzanie zmianą, zarządzanie różnorodnością, komunikowanie w organizacji;
8. zarządzanie produkcją i logistyką;
9. zarządzanie przedsiębiorstwem;
10. praca kierownicza, ze szczególnym uwzględnieniem przywództwa, organizacji pracy w czasie i wpływu presji czasu na realizację obowiązków zawodowych;
11. proces podejmowania decyzji kierowniczych, wielokryterialne metody wspomagające procesy decyzyjne;
12. społeczna odpowiedzialność biznesu, gospodarka o obiegu zamkniętym;
13. rozwój zrównoważony, wpływ nowoczesnych technologii na ekosystemy, strategię zarządzania środowiskiem przyrodniczym;
14. nierówności społeczno-ekonomiczne, gender studies, dyskryminacja na rynku pracy, etyka w zarządzaniu zasobami ludzkimi, etyka biznesu;
15. modele biznesowe startupów, przedsiębiorstw spin off i przedsiębiorczość akademicka;
16. restrukturyzacja przedsiębiorstw i zarządzanie projektami inwestycyjnymi ze środków UE;
17. innowacyjność przedsiębiorstwa, open innovation, innowacyjne źródła finansowania;
18. zarządzanie marketingowe, kreowanie relacji z klientami, marketing zrównoważony;
19. konsumpcja i rynkowe zachowania konsumentów, psychologia ekonomiczna, globalizacja konsumpcji;
20. teorie konsumpcji, zachowań konsumentów, jakości życia oraz rynku pracy;
21. ocena jakości życia, w tym jakości życia w miejscu pracy;
22. efekty działań marketingowych i ich prakseologiczna ocena;
23. polityka transportowa Unii Europejskiej i Polski, infrastruktura i ekonomika transportu;
24. zarządzanie usługami transportowo-logistycznymi;
25. zarządzanie zasobami ludzkimi;
26. rola imigracji w zarządzaniu zasobami ludzkimi;
27. gospodarowanie kapitałem ludzkim, przedsiębiorczość i samozatrudnienie;
28. ocena pracownicza, motywowanie i wynagradzanie kadr, strategię personalne, controlling i audyt personalny oraz zarządzanie zaangażowaniem pracowników;
29. rynek mediów i zarządzanie mediami;
30. społeczeństwo informacyjne, zastosowanie technologii informacyjnych w biznesie i administracji;
31. wirtualizacja organizacji;
32. internacjonalizacja działalności badawczo-rozwojowej;
33. implementacja metod statystycznych w zarządzaniu;
34. zarządzanie usługami, marketing usług turystycznych, kadry w turystyce i rekreacji;
35. zarządzanie finansami przedsiębiorstw, rola sprawozdawczości finansowej w zarządzaniu przedsiębiorstwem, wycena księgowa i rynkowa przedsiębiorstwa, rynki kapitałowe, rachunkowość zarządcza.

Kadra prowadząca zajęcia na kierunku uczestniczy w licznych projektach naukowych o zasięgu zarówno krajowym, jak i międzynarodowym. W latach 2017-2022 nauczyciele akademicy realizowali projekty i granty naukowe uzyskując finansowanie m.in. z następujących źródeł: Narodowe Centrum Nauki, Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, Program Interreg Południowy Bałtyk. Dodatkowo

nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na kierunku zarządzanie realizowali także projekty dydaktyczne. W załączniku nr 4.4. do raportu samooceny wymieniono łącznie 36 projektów. W ramach aktywności naukowej i organizacyjnej nauczyciele akademicy włączają się także w organizowanie konferencji międzynarodowych i krajowych. Wykaz najważniejszych z nich, zorganizowanych w 2022 roku, liczy 30 pozycji. Z kolei wykazy konferencji międzynarodowych i krajowych z roku 2022, w których brali udział nauczyciele prowadzący zajęcia na kierunku zarządzanie, liczą odpowiednio 41 i 22 pozycje.

Struktura kwalifikacji (posiadane tytuły zawodowe, stopnie i tytuły naukowe) oraz liczebność kadry w stosunku do liczby studentów (103/649) umożliwiają prawidłową realizację procesu dydaktycznego. Kadra akademicka posiada kompetencje dydaktyczne, w tym związane z prowadzeniem zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Kompetencje te są pochodną bardzo dużego doświadczenia dydaktycznego znacznej części kadry akademickiej oraz szkoleń z zakresu implementacji wybranych metod i narzędzi dydaktycznych.

Przydział zajęć oraz obciążenie godzinowe poszczególnych nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia, w tym obciążenie związane z realizacją zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, zapewniają prawidłową realizację zajęć dydaktycznych. Obciążenie godzinowe nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uczelni, jako podstawowym miejscu pracy, jest zgodne z ustawowymi wymaganiami. Jeśli chodzi o procentowy udział zajęć prowadzonych przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uczelni, jako podstawowym miejscu pracy, w stosunku do ogółu godzin zajęć w programie studiów, to wynosi on:

- studia stacjonarne I stopnia: 99,0%;
- studia niestacjonarne I stopnia: 99,0%;
- studia stacjonarne II stopnia: 92,0%;
- studia niestacjonarne II stopnia: 92,0%.

Spełniony jest zatem wymóg ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, z którego wynika, że na profilu ogólnoakademickim odsetek ten powinien przekraczać 75%.

Polityka kadrowa realizowana w ramach funkcjonowania kierunku zarządzanie zapewnia prowadzenie zajęć dydaktycznych oraz pozwala przygotować studentów do prowadzenia działalności naukowej. Pensum nauczycieli, zatrudnionych jako pracownicy badawczo-dydaktyczni na stanowisku asystenta oraz adiunkta, wynosi 225 godzin. Z kolei pensum nauczyciela na stanowisku profesora US wynosi 195 godzin. Obsada zajęć dydaktycznych jest właściwa, magistróm nie są powierzane wykłady z grupy zajęć kierunkowych. Generalnie nie są również stosowane praktyki powierzania wykładowcom zbyt dużej liczby zajęć. Z reguły są to 2-3 zajęcia, a niekiedy 4-5 zajęć. Podobna uwaga dotyczy wysokości pensum dydaktycznego, które w niewielu przypadkach przekracza 300 godzin. W poniższej tabeli zaprezentowano bardziej szczegółowe wyniki.

Wyszczególnienie	Łączna liczba nauczycieli akademickich	Przedział realizowanego pensum dydaktycznego	Minimalna i maksymalna liczba prowadzonych zajęć
Prof. dr hab.	7	162-281	1-3
Dr hab.	21	178-378	1-4
Dr	60	72-369	1-6
Mgr	15	108-293	1-3
Ogółem	103	-	-

Zespołowi oceniającemu PKA udostępniono wykazy liczebności grup seminaryjnych prowadzonych przez poszczególnych promotorów na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych I i II stopnia w roku kalendarzowym 2022.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba promotorów	Liczba dyplomantów u jednego promotora		Łączna liczba wypromowanych absolwentów
			minimalna	maksymalna	
1.	studia stacjonarne I stopnia	8	2	10	38
2.	studia niestacjonarne I stopnia	2	3	6	9
3.	studia stacjonarne II stopnia	13	2	11	72
4.	studia niestacjonarne II stopnia	5	3	10	31

Z powyższego zestawienia wynika, że nie zanotowano przypadków, aby opieka naukowa nad zbyt wieloma pracami dyplomowymi była powierzana jednemu promotorowi. Zapewniona jest odpowiednia liczebność grup seminaryjnych, która zgodnie z Zarządzeniem Rektora nr 28/2021 z dn. 12.02.2021 r. wynosi 6-12 dyplomantów na studiach I stopnia i 6-10 seminarzystów na studiach II stopnia.

Realizacja zajęć, w tym prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, jest na bieżąco kontrolowana. Hospitacje zajęć dydaktycznych są realizowane w oparciu o Zarządzenie Rektora nr 38/2022 z dn. 8.04.2022 r. w sprawie zasad i procedury przeprowadzania hospitacji i wizytacji w Uniwersytecie Szczecińskim wraz z Zarządzeniem Rektora nr 165/2022 z dn. 28.11.2022 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie zasad i procedury przeprowadzania hospitacji i wizytacji w Uniwersytecie Szczecińskim. W poszczególnych katedrach hospitację przeprowadza kierownik katedry lub inna osoba (zgodnie z § 4 zarządzenia).

Zespół oceniający PKA miał możliwość wglądu do protokołów hospitacyjnych oraz do sprawozdania z hospitacji zajęć dydaktycznych na Wydziale Ekonomii, Finansów i Zarządzania w roku akademickim 2021/2022. Przekazane informacje zawierały nazwiska hospitujących i prowadzących zajęcia, daty przeprowadzonych hospitacji, nazwy hospitowanych przedmiotów oraz oceny z hospitacji. Wszystkie planowane hospitacje w liczbie 25 odbyły się w wyznaczonych terminach. W wyniku hospitacji zajęć dydaktycznych na Wydziale Ekonomii, Finansów i Zarządzania w roku akademickim 2021/2022 uzyskano 25 ocen pozytywnych, czyli 100% wszystkich ocen.

Oceniając politykę kadrową należy stwierdzić, że dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia jest transparentny i adekwatny do potrzeb. W procesie planowania obsady zajęć dydaktycznych dużą uwagę przykładana się do dopasowania profilu naukowego i doświadczenia praktycznego osób prowadzących zajęcia do wykładanych treści.

Polityka kadrowa służy rozwijaniu potencjału naukowego kadry akademickiej. Wykładowcy podlegają ocenie okresowej raz na dwa lata, przy czym ocenie podlega zarówno działalność naukowa, jak i dydaktyczna oraz organizacyjna. Okresowa ocena nauczycieli akademickich jest regulowana zarządzeniami Rektora. Obecnie obowiązuje Zarządzenie Rektora nr 294/2021 z dn. 22.12.2021 r. w sprawie określenia kryteriów oceny okresowej, trybu jej dokonywania oraz podmiotu dokonującego oceny okresowej nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uniwersytecie Szczecińskim. Harmonogram oceny okresowej wynika z Zarządzenia Rektora nr 24/2022 z dn. 8.03.2022 r. w sprawie ustalenia harmonogramu oceny okresowej nauczycieli akademickich przeprowadzanej w Uniwersytecie Szczecińskim w drugim kwartale 2022 r. za okres 2019-2020.

Zgodnie z Zarządzeniem Rektora nr 153/2021 z dn. 7.09.2021 r. w sprawie ustalenia harmonogramu oceny okresowej nauczycieli akademickich, w dniu 10 listopada 2021 r. odbyło się posiedzenie Komisji, której przewodniczył Dyrektor Instytutu Zarządzania. Po zapoznaniu się z wypełnionym przez każdego wykładowcę „Arkuszem oceny nauczyciela akademickiego Uniwersytetu Szczecińskiego za okres 2019-2020” Komisja dokonała oceny 113 pracowników Instytutu Zarządzania, zgodnie z algorytmem wynikającym z załącznika nr 1 do Zarządzenia Rektora nr 195/2019 z dn. 29.11.2019 r. W wyniku analizy pozytywny wynik oceny otrzymało 105 nauczycieli akademickich, a 8 uzyskało wynik negatywny. Zespołowi oceniającemu PKA udostępniono szczegółowe zestawienie wyników dla każdego nauczyciela akademickiego, przy czym ich dane personalne pozostały anonimowe.

Realizowana polityka kadrowa sprzyja stabilizacji zatrudnienia i trwałemu rozwojowi nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, kreuje warunki pracy stymulujące i motywujące członków kadry prowadzącej kształcenie do rozpoznawania własnych potrzeb rozwojowych, i wszechstronnego doskonalenia. Polityka personalna jest nastawiona na stały rozwój naukowy kadry, czego wyrazem są awanse naukowe kadry kierunku. W latach 2018-2022 aż 8 nauczycieli akademickich, pracowników Instytutu Zarządzania, w tym prowadzących zajęcia na kierunku zarządzanie, uzyskało stopień naukowy doktora habilitowanego, a 16 uzyskało stopień naukowy doktora w dziedzinie nauk społecznych i dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości. Ponadto kadra akademicka była wielokrotnie honorowana nagrodami indywidualnymi i zespołowymi. Zespołowi oceniającemu PKA udostępniono zestawienie 18 nagród naukowych przyznanych pracownikom w latach 2018-2022.

Istotnym elementem polityki kadrowej jest funkcjonowanie w Uniwersytecie Szczecińskim systemu motywacyjnego, w skład którego wchodzi oprócz corocznych nagród za osiągnięcia naukowe, dydaktyczne i organizacyjne, także dodatkowe wynagrodzenie za wybitne publikacje naukowe oraz wliczanie do pensum dodatkowych godzin dydaktycznych z przyczyn istotnych dla funkcjonowania Uczelni oraz jej relacji z otoczeniem społeczno-gospodarczym (za np. przygotowanie dokumentacji nowego kierunku studiów, opiekę nad kołem naukowym, pełnienie funkcji przewodniczącego lub członka zespołu kierunku).

W ramach systemu motywowania nauczycieli akademickich za wybitną publikację naukową przysługuje dodatkowe wynagrodzenie. Obowiązujące zasady przyznawania nagród ujęte zostały w Zarządzeniu Rektora nr 13/2022 z dn. 4.02.2022 r. w sprawie zasad przyznawania i wysokości dodatkowego wynagrodzenia za wybitne publikacje naukowe w 2022 r. Dodatkowo został wdrożony system planowania indywidualnego rozwoju pracowników naukowych. Zgodnie z Zarządzeniem Rektora nr 52/2022 z dn. 4.05.2022 r. w sprawie indywidualnego planu rozwoju pracownika i planu rozwoju dyscypliny naukowej - pracownik naukowy zobowiązany jest sporządzać indywidualny plan rozwoju, który składa się z trzech części obejmujących:

1. punktowane publikacje naukowe niebędące monografiami naukowymi lub monografiami naukowymi pod redakcją, które pracownik zamierza opublikować w pierwszym lub drugim roku ewaluacyjnym;
2. punktowane publikacje naukowe niebędące monografiami naukowymi lub monografiami naukowymi pod redakcją, które pracownik zamierza opublikować w trzecim lub czwartym roku ewaluacyjnym;
3. inne aktywności wskazane przez Dyrektora Instytutu, tworzonej na polecenie Dyrektora Instytutu, jeśli wymaga tego rozwój dyscypliny naukowej.

Pracownik składa Dyrektorowi Instytutu coroczne sprawozdanie z realizacji indywidualnego planu rozwoju.

Realizowana polityka kadrowa obejmuje zasady rozwiązywania konfliktów, a także reagowania na przypadki zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, jak również wszelkie formy dyskryminacji i przemocy wobec członków społeczności akademickiej. Istotnym elementem tej sfery są szkolenia oraz procedury antymobbingowe i antydyskryminacyjne, m.in. w zakresie reagowania na zagrożenia i rozwiązywania realnych konfliktów.

Potrzeby szkoleniowe nauczycieli akademickich w zakresie podnoszenia kompetencji dydaktycznych, w tym związanych z kształceniem na odległość są na bieżąco zaspokajane. Ponadto monitorowane jest zadowolenie nauczycieli akademickich z funkcjonalności stosowanych platform i narzędzi do nauczania zdalnego, a wyniki monitorowania są wykorzystywane w ich doskonaleniu. Uniwersytet Szczeciński, począwszy do semestru letniego 2019/2020, kiedy to tymczasowo zostały wprowadzone zajęcia zdalne, organizuje dla nauczycieli akademickich szkolenia związane z doskonaleniem umiejętności kształcenia na odległość. Tematy przeprowadzonych szkoleń dotyczyły wykorzystania środków komunikacji elektronicznej, takich jak platforma Moodle i MS Teams. Organizowano również szkolenia tematyczne, np. w postaci specjalnie przygotowanej i opublikowanej instrukcji na stronie internetowej przez pracowników Uczelnianego Centrum Informatycznego. W okresie gdy obowiązywało zdalne nauczanie prowadzone były także systematyczne indywidualne konsultacje (telefoniczne lub wideo-połączenia na platformie MS Teams) z pracownikami Uczelni odpowiadającymi za przystosowanie i obsługę systemu informatycznego do zdalnego nauczania. Dzięki temu nauczyciele akademicy na bieżąco otrzymywali fachową pomoc dotyczącą wykorzystywanych narzędzi i platform do prowadzenia zajęć w sposób zdalny. Zespołowi oceniającemu PKA przekazano wykaz 62 szkoleń zrealizowanych w ramach działalności Rektorskiej Komisji ds. Rozwoju Systemów Informatycznych w US. Przykłady takich szkoleń to: MS Teams – szkolenie podstawowe, zaawansowane, MS Word – zaawansowane techniki formatowania tekstu, Moodle – szkolenie podstawowe, MS Teams – tworzenie testów, praca z grafiką w pakiecie MS Office. W Uniwersytecie Szczecińskim funkcjonuje Repozytorium szkoleń i kursów umożliwiające zarówno zgłaszanie autorskich szkoleń z szeroko rozumianego obszaru technologii informacyjno-komunikacyjnych, jak i chęć uczestnictwa pracowników w tych szkoleniach.

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Potencjał kadrowy jest silną stroną kształcenia na ocenianym kierunku zarządzanie. Właściwą realizację programu kształcenia zapewnia dorobek naukowy i kompetencje dydaktyczne osób prowadzących zajęcia. Obsada zajęć realizowanych przez wszystkich 103 pracowników badawczo-dydaktycznych i dydaktycznych jest prawidłowa. W zdecydowanej większości są to pracownicy Instytutu Zarządzania. W skład kadry wchodzi 7 profesorów tytularnych, 21 doktorów habilitowanych, 60 doktorów i 15 magistrów. Łączna liczba godzin zajęć prowadzonych na kierunku,

przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w uczelni jako podstawowym miejscu pracy przekracza 75%, czym spełnia ustawowy wymóg.

Kompetencje naukowo-dydaktyczne kadry znajdują wyraz w dorobku publikacyjnym w zakresie monografii, podręczników akademickich, a także artykułów naukowych. Kadra uczestniczyła w ocenie ewaluacyjnej dyscyplin nauki o zarządzaniu i jakości oraz ekonomia i finanse i decyzją Ministra Edukacji i Nauki w sprawie wyników ewaluacji jakości działalności naukowej w 2022 r. Uniwersytet Szczeciński otrzymał kategorię A dla pierwszej z wymienionych dyscyplin naukowych. Ponadto 2/3 kadry zaangażowanej w proces kształcenia legitymuje się praktycznym doświadczeniem zawodowym.

Polityka kadrowa prowadzona przez Władze Uczelni zawiera transparentne procedury zatrudniania, motywowania, przeglądu i weryfikacji kadry. Jest zorientowana na budowanie stabilnego zespołu. Nauczyciele akademicy podlegają okresowej ocenie zarówno przez przełożonych, jak i przez studentów. Na wizytowanym kierunku funkcjonuje system ankietyzacji mający na celu m.in. podnoszenie poziomu jakości kształcenia i doskonalenia kadry akademickiej. Władze Wydziału Ekonomii, Finansów i Zarządzania Uniwersytetu Szczecińskiego stwarzają warunki sprzyjające rozwijaniu kompetencji merytorycznych i dydaktycznych. Na Uczelni zostały opracowane procedury postępowania w sprawie skarg i wniosków zgłaszanych przez studentów oraz pracowników.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

1. Wdrożenie systemu promowania pracowników o największych osiągnięciach naukowych, dydaktycznych, organizacyjnych. System motywowania pracowników badawczo-dydaktycznych jest ściśle powiązany z rezultatami ich pracy badawczej i dydaktycznej. Ponadto został wdrożony system planowania indywidualnego rozwoju pracowników naukowych. W katedrach wprowadzono planowanie działalności badawczej i wdrożono wewnętrzny system ewaluacji planów i wyników prac badawczych.

Zalecenia

Brak

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Infrastruktura naukowa i dydaktyczna oferowana studentom i kadrze akademickiej ocenianego kierunku zarządzanie znajduje się w kampusie Cukrowa. Baza dydaktyczna kampusu posiada powierzchnię użytkową: budynek A – 4735,0 m², budynek B – 2580,7 m² i budynek SIL – 8425,7 m². W budynkach kampusu Cukrowa znajduje się 27 sal dydaktycznych (wyposażonych w rzutniki multimedialne) i 15 sal seminaryjnych o łącznej powierzchni 2324 m², z 1605 miejscami studenckimi oraz 10 laboratoriów komputerowych ze 198 stanowiskami komputerowymi. Ponadto w kampusie znajdują się biblioteka z czytelnią, dziekanat, pomieszczenia administracyjne oraz pokoje dla wykładowców.

Sale dydaktyczne, laboratoria naukowe oraz ich wyposażenie są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, adekwatne do rzeczywistych warunków przyszłej pracy badawczej/zawodowej oraz umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym

przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności oraz umożliwiają prawidłową realizację zajęć. W dokumencie stanowiącym załącznik nr 5 do raportu samooceny zamieszczono szczegółowe informacje na temat powierzchni, liczby miejsc i wyposażenia sal dydaktycznych którymi dysponuje Kampus Cukrowa. Posiadają one odpowiednią powierzchnię oraz są wyposażone w sprzęt komputerowy, multimedialne projektory i tablice.

Budynki kampusu zapewniają 1605 miejsc, przy skali kształcenia na kierunku na poziomie 485 studentów na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych I i II stopnia. Zatem liczba, wielkość i układ pomieszczeń, ich wyposażenie techniczne są dostosowane do liczby studentów oraz liczebności grup i umożliwiają prawidłową realizację zajęć, w tym samodzielne wykonywanie czynności badawczych przez studentów.

W kampusie Cukrowa, gdzie zlokalizowany jest Instytut Zarządzania, znajduje się kilka laboratoriów komputerowych. Infrastruktura informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, pomoce i środki dydaktyczne, aparatura badawcza, specjalistyczne oprogramowanie są nowoczesne oraz umożliwiają prawidłową realizację zajęć. Dotyczy to również implementacji zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych w procesie dydaktycznym. W nauczaniu wykorzystywane jest oprogramowanie klasy Business Intelligence, takie jak Microsoft Power BI i Tableau, a także środowiska developerskie: Inteli Idea oraz Justinmind. Poza tym studenci mogą również korzystać z subskrypcji Azure Dev Tools for Teaching, pakietu Statistica, programu Microsoft IT Academy. Przykładami zajęć, w trakcie których wykorzystuje się specjalistyczne oprogramowania, są: *analiza danych marketingowych* (Statistica), *metody zarządzania projektami* (MS Project/Gantt Project – elementy do wykonania harmonogramu), *nowoczesne koncepcje i metody zarządzania* (Trello - aplikacja internetowa służąca do zarządzania tablicami kanban, Asana - internetowa i mobilna platforma „zarządzania pracą”). Zespołowi oceniającemu PKA udostępniono szczegółowy wykaz oprogramowania dostępnego w salach i laboratoriach komputerowych. W wykazie tym podano także dokładne parametry sprzętu. Jeśli chodzi o posługiwanie się oprogramowaniem w procesie kształcenia na ocenianym kierunku studiów zarządzanie, to warto wymienić również wykorzystywane na zajęciach specjalistyczne oprogramowanie.

Zestawienie specjalistycznego oprogramowania, gier, symulacji wykorzystywanych na zajęciach na kierunku zarządzanie przez wykładowców zawiera poniższa tabela.

Lp.	Zajęcia nazwa	Zajęcia	Nazwa oprogramowania/gry
1.	Planowanie marketingowe	Lab., stacj., II st., 1 rok	Excel, Quizziz.com, Mural
2.	Zarządzanie relacjami z klientem	Lab., stacj., I st., 3 rok	Quizziz.com
3.	Analiza danych marketingowych	Studia stacj., I st., 2 rok	Statistica
4.	Analiza danych marketingowych	Studia niestacj., I st., 2 rok	Statistica
5.	Negocjacje i komunikacja w biznesie	Studia stacj./niestacj., II st., 1 rok	Giganci Negocjacji
6.	Marketing	Studia stacj., I st., 1 rok	Canva
7.	Analiza danych marketingowych	Studia stacj., I st., 2 rok	Statistica
8.	Zarządzanie wiedzą	Studia stacj./niestacj., II st., 2 rok	MS Teams
9.	Zarządzanie projektami	Studia stacj., I st., 3 rok	Film
10.	Metody i techniki heurystyczne	Studia stacj., I st., 3 rok	Roboty
11.	Zarządzanie strategiczne	Ćwiczenia – stacj., II st., 2 rok	Prawa konkurencji
12.	Metody zarządzania projektami	Studia niestacj., II st.	MS Project/Gantt Project –
13.	Zarządzanie projektami	Studia niestacj., I st.	MS Project/Gantt Project –
14.	Ryzyko w zarządzaniu projektami – studia przypadków	Studia niestacj., II st., 1 rok	Mayday Mayday
15.	Gry symulacyjne	Studia stacj./niestacj., II st.	Simultrain Swiss, Poligon projektów

16.	Nowoczesne koncepcje i metody zarządzania	Studia stac./niestacj., II st., 2 rok, sem. 3	Delegation Poker – Management 3.0, Trello, Asana
17.	Gospodarowanie kapitałem ludzkim	Ćwiczenia – stacj., I st., 2 rok Ćwiczenia – niestacj., I st., 2 rok	Gry interaktywne na stronie: OECD, Eurostat i GUS
18.	Spółeczna odpowiedzialność biznesu	Ćwiczenia – niestacj., II st., 1 rok	World Wall,
19.	Negocjacje	Ćwiczenia – stacj., I st., 2 rok Ćwiczenia – niestacj., I st., 2 rok	World Wall
20.	Technologie informacyjne	wykład	Platformy: Quizizz, Moodle
21.	Inżynieria systemów oraz Analiza systemowa	laboratoria	Moodle Mirro Trello Sharepoint
22.	Technologie informacyjne	laboratoria	MS Office 2016, Office 365
23.	Planowanie i finansowanie działalności przedsiębiorstwa	Studia niestacj., II st., 2 rok	Windows – Power Point i Excel
24.	Metody ilościowe w zarządzaniu	Studia niestacj., II st., 2 rok, sem. 3	MS Excel
25.	Informatyka w zarządzaniu	Studia stacj., I st., 2 rok	Pakiet MS Office

Lokalizacja biblioteki, liczba, wielkość i układ pomieszczeń bibliotecznych, ich wyposażenie techniczne, liczba miejsc w czytelni, udogodnienia dla użytkowników, godziny otwarcia zapewniają warunki do komfortowego korzystania z zasobów bibliotecznych w formie tradycyjnej i cyfrowej. Studenci kierunku zarządzanie mogą korzystać z zasobów Biblioteki Głównej Uniwersytetu Szczecińskiego oraz zasobów innych bibliotek wydziałowych, jak również baz laboratorium komputerowego Service Inter-Lab, mieszczącego się w kampusie Cukrowa. Ponadto porozumienia zawarte z wszystkimi publicznymi uczelniami Szczecina oraz Książnicą Pomorską gwarantują dostęp do zasobów bibliotek na podstawie karty międzybibliotecznej wydawanej w wypożyczalni Biblioteki Głównej Uniwersytetu Szczecińskiego. Wykaz baz dostępnych w Bibliotece Głównej obejmuje 25 pozycji.

W kampusie Cukrowa mieści się także biblioteka, która prowadzi działalność na rzecz studentów i pracowników badawczo-dydaktycznych oraz dydaktycznych, zapewniając im dostęp do fachowej literatury. Jest ona usytuowana na 2 poziomach w nowoczesnych pomieszczeniach zajmując prawie 2 tys. m². Studenci na terenie wypożyczalni i czytelni mają do dyspozycji 310 miejsc siedzących, w tym 26 przy stanowiskach komputerowych z dostępem do Internetu i baz danych. Na terenie wypożyczalni znajduje się 6 pokoi przeznaczonych do pracy zespołowej lub indywidualnej. Zarówno w czytelni, jak i w wypożyczalni istnieje wolny dostęp do księgozbioru. Od 2014 r. biblioteka posiada system RFID, który doskonale zabezpiecza zbiory, umożliwia ich łatwą kontrolę oraz ewidencję czytelników. Urządzenia działające w systemie RFID, takie jak kiosk i wrzutnia, pozwalają na samodzielne wypożyczanie oraz oddawanie księgozbioru przez czytelników.

Księgozbiór Biblioteki kampusowej Cukrowa liczy 41021 woluminów, w tym 36820 woluminów wydawnictw zwartych i 4201 woluminów wydawnictw ciągłych oraz depozyt z biblioteki kampusowej Mickiewicza (5,5 tys. woluminów). Biblioteka zapewnia dostęp do prenumerowanych czasopism. W 2022 r. było to 31 tytułów czasopism polskich, m.in.: Marketing i Rynek, Marketing w Praktyce, Media i Marketing, Organizacja i Kierowanie, Personel i Zarządzanie, 4 tytuły czasopism niemieckich. Studenci mają nieodpłatny dostęp do wielu polskich i zagranicznych baz danych, takich jak: BazEkon, BazTech, CEEOL, CEIC, Cambridge Core, EBSCO, Elsevier Science Direct, EMIS, EquityRT, JSTOR, LEGALIS, LEX, Notoria Serwis, PERSEE, PROQUEST, Scite, SpringerLink, Tylor&Francis, Web of Science. Z baz można korzystać ze wszystkich komputerów dostępnych w kampusie Cukrowa, a także z komputerów w domu poprzez odpowiednie logowanie dostępne dla studentów i pracowników Wydziału. Ponadto w bibliotece tworzona jest baza ekonomiczna własna z artykułów czasopism wpływających do biblioteki (18908 rekordów), dostępna również on-line. Od 2013 r. Biblioteka należy

także do Konsorcjum Bibliotek Ekonomicznych i w ramach umowy współtworzy BazEkon. Warto także podkreślić, że Uniwersytet Szczeciński uczestniczy również w projekcie - książka dostępna przez ibuk.pl. Ibuk.pl to jedna z największych wypożyczalni w kraju, która oferuje bogaty wybór e-booków. W ibuk.pl dostępne są e-podręczniki najpopularniejszych wydawców, m.in.: PWN, PWE, C.H.Beck, Scholar. Uniwersytet Szczeciński wybrał 670 pozycji, do których ma dostęp przez cały rok.

Zbiorami bibliotecznymi z zakresu zarządzania dysponuje również biblioteka kampusowa Mickiewicza, w której funkcjonują: czytelnia czasopism i książek oraz wypożyczalnia. Biblioteka dysponuje łącznie 62 miejscami dla czytelników, z czego 26 to stanowiska komputerowe z dostępem do Internetu i baz danych. Powierzchnia biblioteki wynosi 700 m². Księgozbiór biblioteki kampusowej Mickiewicza to ponad 55 tys. książek oraz blisko 20 tys. woluminów wydawnictw ciągłych. W 2022 r. prenumerowano 68 tytułów czasopism, w tym 6 zagranicznych.

Zasoby biblioteczne są zgodne, co do aktualności, zakresu tematycznego i zasięgu językowego, a także formy wydawniczej, z potrzebami procesu nauczania i uczenia się oraz umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Obejmują one piśmiennictwo zalecane w sylabusach w liczbie egzemplarzy dostosowanej do potrzeb procesu nauczania oraz liczby studentów.

Budynki Uniwersytetu Szczecińskiego są wyposażone w infrastrukturę specjalnie przystosowaną do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami. Dotyczy to obu kampusów WEFiZ, gdzie znajdują się specjalne podjazdy dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich oraz windy. Na kampusowych parkingach wydzielono miejsca postojowe dla osób z niepełnosprawnościami. We wszystkich budynkach zlokalizowano toalety przystosowane do ich potrzeb. Z kolei specjalistyczne tablety zakupione z funduszy realizowanego projektu Maximus umożliwiają połączenie z tłumaczem języka migowego. Znajdują się one m.in. w: dziekanacie kampusu Cukrowa, dziekanacie kampusu Mickiewicza, Akademickim Biurze Karier, którego siedziba znajduje się w budynku SIL. Uczelnia zadbała także o zakup pętli indukcyjnej, aby ułatwić odbiór przekazywanych treści osobom niedosłyszącym. W kampusie Cukrowa wyposażonych jest w nią 6 sal dydaktycznych.

Zapewniona jest zgodność infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej oraz zasad korzystania z niej z przepisami BHP. Również dostosowanie infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej oraz korzystaniu z technologii informacyjno-komunikacyjnej ocenia się pozytywnie.

W ramach dbałości o stan infrastruktury wykonywane są jej systematyczne przeglądy. Zespołowi oceniającemu PKA udostępniono następujące dokumenty:

1. Protokoły BHP i p.poż.;
2. Protokoły dotyczące konserwacji instalacji i urządzeń p.poż.;
3. Protokół z kompleksowej kontroli stanu BHP w roku 2021 i 2022;
4. Protokół z kompleksowej kontroli stanu ochrony p.poż w latach 2021 i 2022;
5. Protokół z okresowej kontroli przewodów kominowych oraz wymiany mechanizmu zamykania klapy oddymiającej na klatce schodowej;
6. Protokół z okresowej kontroli stanu technicznego instalacji gazowych, z kontroli systemu sygnalizacyjno-odcinającego dopływ gazu oraz z próby działania p.poż. wyłączników prądu;
7. Protokół z okresowej kontroli stanu technicznego obiektów budowlanych Cukrowa 8 i 12.

Ocena bazy dydaktycznej przez studentów wykonywana jest w formie ankietyzacji ich opinii. Zespołowi oceniającemu PKA przekazano wyniki badań przeprowadzonych w informatycznym systemie uczelnianym, jednak zwrotność ankiet była na relatywnie niskim poziomie - 9%. Z uwagi na niemiernodajne wyniki przeprowadzonych ocen bazy dydaktycznej przez studentów Zespół kierunkowy zarządzania stworzył w r. a. 2022/23 własny kwestionariusz ankietowy i przeprowadził badania wśród wybranych roczników studentów kierunku zarządzanie - trybu stacjonarnego i niestacjonarnego. Pytania zostały skierowane zarówno do studentów, którzy niedawno rozpoczęli studia ("Ankieta dla studentów I roku kierunku zarządzanie (stopień I)"), jak i studentów kończących II stopień ("Ankieta dla studentów II roku kierunku zarządzanie (stopień II)"). Zamierzeniem takiego doboru badanych było określenie motywacji, zgodności z oczekiwaniami, elementów infrastruktury i ogólnej satysfakcji studentów rozpoczynających, a także kończących studia I lub II stopnia. Wśród 95 przebadanych studentów zarządzania I roku studiów stacjonarnych i niestacjonarnych nie wykazano większych zastrzeżeń dla bazy dydaktycznej, 17% badanych zwróciło uwagę na brak komfortu w salach dydaktycznych, a 11% na niedostateczne tradycyjne zasoby biblioteczne. Z kolei ankieta przeprowadzona wśród studentów zarządzania na III roku studiów stacjonarnych i niestacjonarnych pozwoliła przeanalizować 59 w całości wypełnionych kwestionariuszy. Studenci wyrazili zadowolenie z zasobów i obsługi bibliotecznej oraz bardzo pozytywnie ocenili zawartość i nawigację po stronie internetowej Wydziału Ekonomii, Finansów i Zarządzania. Wśród studentów ostatniego roku studiów magisterskich respondenci wypełnili tylko 13 ankiet. Nie pojawiły się żadne zastrzeżenia co do bazy dydaktycznej, lecz należy uznać ten wynik za niemiernodajny z uwagi na niską zwrotność ankiet.

Reasumując, prowadzone są okresowe przeglądy infrastruktury dydaktycznej, infrastruktury naukowej i bibliotecznej, wyposażenia technicznego pomieszczeń. Infrastruktura informatyczna i oprogramowanie stosowane w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość są unowocześniane i aktualizowane. Zagwarantowany jest udział nauczycieli akademickich, jak również studentów, w tych przeglądach. Ich wyniki są wykorzystywane do doskonalenia bazy naukowo-dydaktycznej.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia zapewnia studentom kierunku zarządzanie nowoczesną bazę naukową i dydaktyczną, dobrze dostosowaną pod względem infrastrukturalnym, technicznym i informatycznym do potrzeb procesu nauczania i uczenia się. Dotyczy to również infrastruktury wykorzystywanej w kształceniu na odległość. Zasoby Biblioteki (zarówno tradycyjne, jak i cyfrowe) są adekwatne do potrzeb kierunku. Budynki Uczelni zostały dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami i są zgodne z wymogami BHP. Infrastruktura podlega właściwym przeglądom z uwzględnieniem opinii kadry dydaktycznej oraz studentów i jest sukcesywnie udoskonalana.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

Brak

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Absolwenci kierunku zarządzanie mogą pracować w firmach krajowych i międzynarodowych o różnej skali i profilu działalności, instytucjach publicznych oraz organizacjach non profit, administracji rządowej i samorządowej, jako specjaliści z różnych obszarów funkcjonowania organizacji, np. kadr, marketingu, pozyskiwania finansowania, rozwoju, strategii, jakości, reklamy, analitycy biznesowi, menedżerowie projektów, ale także jako przedsiębiorcy – właściciele firm.

Głównym partnerem z otoczenia społeczno-gospodarczego w zakresie projektowania i realizacji programu studiów jest Rada Pracodawców. Radę Pracodawców przy Wydziale Ekonomii, Finansów i Zarządzania powołano 18 listopada 2021 roku. Siedmiu członków stanowi Radę Pracodawców kierunku zarządzanie. Są to właściciele oraz menedżerowie zarządzający przedsiębiorstwami o zróżnicowanym profilu działalności:

Stanowisko/funkcja	Firma
Dyrektor ds. handlu i administracji	Farmer Sp. z o.o.
Kierownik sprzedaży	ASPROD Sp. z o.o.
Finansowy Partner Biznesowy	Carlsberg Supply Company Polska S.A.
Założyciel i właściciel firmy Flamma	Flamma
Dyrektor Operacyjny	Red Snake S.A.
Menedżer ds. Kluczowych Klientów	Alior Bank
Członek Zarządu	IPMA Polska (International Project Management Association)

Biorąc jednak pod uwagę znacznie szerszy wachlarz możliwych obszarów działalności zawodowej absolwentów kierunku **zespół oceniający rekomenduje** rozszerzenie składu Rady o przedstawicieli podmiotów spoza biznesu, np. jednostek samorządowych czy organizacji non-profit.

Spotkania z Radą Pracodawców kierunku są forum współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w trakcie których omawiany jest program studiów dla kierunku zarządzanie oraz konsultowane efekty uczenia się. Dotychczas odbyły się dwa spotkania Rady (listopad 2021, marzec 2022). Dodatkowo pomiędzy spotkaniami kontakt z członkami Rady odbywa się drogą korespondencji e-mail oraz telefonicznie z wyznaczonym do tego pracownikiem Wydziału, odpowiedzialnym za kontakt z OSG, tj. Pełnomocnik Rektora – Koordynator ds. praktyk i współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym na WEFiZ. W ramach tych mniej sformalizowanych kontaktów również przekazywane są propozycje odnośnie programu studiów, co znalazło potwierdzenie także w czasie spotkania z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego w trakcie wizytacji.

Na ostatnim spotkaniu Rada została zapoznana z najważniejszymi dokumentami i informacjami dotyczącymi kierunku zarządzanie, w tym związanymi z:

- efektami uczenia się dla studiów I i II stopnia,
- programami studiów kierunku zarządzanie I i II stopnia.

Członkowie Rady Pracodawców podczas dyskusji zgłosili uwagi w zakresie:

- przydatności efektów uczenia się w praktyce dla studiów I i II stopnia na kierunku zarządzanie,
- kompetencji, które powinien opanować absolwent kierunku zarządzanie, których nie ujęto w efektach uczenia się,
- przydatności przedmiotów w praktyce, ujętych w programie studiów kierunku zarządzanie I i II stopnia,
- przedmiotów (zagadnień), które powinien mieć absolwent kierunku zarządzanie, których nie ujęto w programie studiów.

Postulaty Rady są sukcesywnie wdrażane.

Opinie Rady Pracodawców są zbierane również za pomocą ankiet, które skupiają się na określeniu właściwości oferowanych przedmiotów, liczby godzin i formy realizowanych przedmiotów, efektów uczenia się, propozycji tematów/zagadnień prac dyplomowych ważnych z punktu widzenia praktyki gospodarczej i możliwości realizacji wykładu/spotkania dla studentów ze strony przedstawiciela Rady Pracodawców na określony temat.

Założono, że badanie będzie realizowane co dwa lata, dlatego w grudniu 2023 r. zostanie ponowione (ostatnie badanie odbyło się w grudniu 2021 r.). Oprócz ankiety skierowanej do wszystkich członków Rady Pracodawców Wydziału Ekonomii, Finansów i Zarządzania, zespół kierunku zarządzanie opracował dodatkowy dokument, który został równocześnie rozesłany, ale tylko do członków Rady Pracodawców dla Kierunku Zarządzanie (Uczelnia przedstawiła wzór i przykłady wypełnionych ankiet z ostatniego badania z grudnia 2021 r.).

Współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym z pracodawcami, ma charakter stały i przybiera zróżnicowane formy. Partnerami współpracy są instytucje naukowe, instytucje administracji centralnej i samorządowej oraz przedsiębiorstwa z różnych sektorów gospodarki. Współpraca z większością podmiotów (zwłaszcza przedsiębiorstwami) odbywa się w oparciu o umowy partnerskie. Umowy partnerskie są elastyczne i zawierają bardzo ogólne sformułowania (uczelnia przedstawiła przykłady takich umów). Konkretnie inicjatywy realizowane przez pracowników Instytutu Zarządzania są indywidualnie i szczegółowo uzgadnianie z partnerami.

Zapewniony jest udział interesariuszy zewnętrznych, w tym pracodawców w różnych formach współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów także w warunkach ich nieobecności wynikającej z czasowego ograniczenia funkcjonowania Uczelni.

Przykłady współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym przedstawione są poniżej.

Porozumienia o współpracy Instytutu Zarządzania, w tym obejmujące działania inicjowane przez pracowników prowadzących zajęcia na kierunku zarządzanie, dotyczą m.in. następujących podmiotów:

- BOSSARD w zakresie instalacji rozwiązania Smart Factory Logistics w Laboratorium Badań i Analiz Logistycznych, badania nad zarządzaniem organizacjami i funkcjonalnościami rozwiązania Smart Factory Logistics (od 2019).
- Rohlig SUUS Logistics SA w zakresie zarządzania, dzielenia się wiedzą oraz wymiany doświadczeń, organizacji wspólnych cyklicznych seminariów w tym zakresie (od 2020).
- ELO Digital Office w zakresie rozwoju produktów firmy oraz popularyzacji stosowanych rozwiązań w zakresie obiegu dokumentów elektronicznych wśród studentów (od 2021).
- Technopark Pomerania - współpraca w ramach realizacji międzynarodowych projektów, przykładowo PEESA III (2017-2021) oraz INSTART (2016-2021). Technopark był partnerem strategicznym w projektach międzynarodowych. Dodatkowo współpraca daje możliwość dla studentów kierunku zarządzanie, uczestniczenia w warsztatach i spotkaniach organizowanych przez Technopark Pomerania, również w wizytach studyjnych.

Przykłady wspólnych projektów lub projektów doradczych (transfer wiedzy do OSG) zrealizowanych we współpracy z podmiotami biznesowymi:

- Współpraca ze szwedzkimi organizacjami Winnet Sweden i Swedish Institute w ramach projektu międzynarodowego, pt. „Zmiana pozycji kobiet na rynku pracy. Analiza sytuacji w Polsce na tle Unii Europejskiej”.
- Główny Urząd Statystyczny - analiza organizacyjna, kadrowa i kultury organizacyjnej.
- Długofalowa współpraca z ENEA S.A. - pracownicy Instytutu Zarządzania uczestniczyli w licznych projektach z zakresu zarządzania siecią energetyczną spółki.
- Konsorcjum z Zachodniopomorskim Uniwersytetem Technologicznym w Szczecinie przy realizacji projektu NCBiR, pt. „Opracowanie inteligentnego i bezobsługowego systemu stabilizacji pracy dystrybucyjnych sieci elektroenergetycznych w oparciu o modułowe instalacje wodorowego bufora energetycznego z perspektywą użytkowego wykorzystania wodoru (H2EBuffer)”.

3 marca 2023 r. Uniwersytet Szczeciński rozpoczął współpracę ze Stowarzyszeniem International Project Management Polska (IPMA). Podpisana umowa daje możliwości uzyskania przez Studentów Certyfikacji IPMA-Student oraz międzynarodowego certyfikatu IPMA-D. Umożliwi to studentom kierunku zarządzanie rozpoczęcie ścieżki kariery młodego project managera (Certyfikowany Specjalista ds. Zarządzania Projektami). Uzyskana wiedza w zakresie zarządzania projektami potwierdzona certyfikatami jest obiektywnym i rozpoznawalnym przez pracodawców świadectwem posiadanych kwalifikacji, które są uniwersalne i niezależne od sektora rynku.

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym na kierunku zarządzanie przyjmuje także następujące formy:

- Organizacja wizyt studyjnych - we współpracy z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego organizowane są wizyty studyjne w podmiotach, których profil działalności jest zgodny z programem studiów, koncepcją i celami kształcenia. Były to w ostatnich latach wizyty studyjne m.in. w: zakładach produkcyjnych zlokalizowanych w regionie, firmach doradczo-audytorskich.

- Do prowadzenia zajęć ze studentami zapraszani są przedstawiciele podmiotów otoczenia społeczno-gospodarczego współpracujących z Uczelnią.
- Wprowadzanie nowatorskich form kształcenia z wykorzystaniem studium przypadków, gier i symulacji dostarczanych przez partnerów z otoczenia społeczno-gospodarczego - działania takie obejmują biznesowe gry strategiczne, rozwiązywanie zadań biznesowych opracowanych przez interesariuszy zewnętrznych.
- Współpraca polegająca na zapraszaniu menedżerów oraz właścicieli na wystąpienia, prelekcje w ramach konferencji, debat czy warsztatów naukowych, np. organizacja warsztatów dla studentów w dniu 8 listopada 2022 r. pt. „Najlepsze praktyki zarządzania na Pomorzu Zachodnim”, pod patronatem Klastra IT Pomorze Zachodnie; konferencja pt. „Zarządzanie Innowacjami”.

Przykładowi partnerzy to: Północna Izba Gospodarcza, Związek Przedsiębiorców i Pracodawców, Fundacja Platforma Przemysłu Przyszłości, HEUTHES, Benson Consultants, OMM Business Technology, KGM Investments, KK Wind Solutions, Ikea, Leroy Merlin Szczecin Kołbaskowo/Ustowo, König Freight Logistics Sp. z o.o., Carlsberg Polska – Browar Bosman Szczecin, Centrum Logistyczne Gryf.

Przykłady prac doradczych zrealizowanych dla instytucji administracji centralnej i samorządowej:

- Główny Urząd Statystyczny, analiza organizacyjna, kadrowa i kultury organizacyjnej, projekt KMPM, pt. „Modernisation of the national data – information infrastructure – Statistics Poland” realizowany we współpracy z PwC Advisory.
- Urząd Miasta Szczecin, aktywne uczestnictwo w opracowaniu Strategii Rozwoju Szczecina do 2025 roku, Strategii Rozwoju Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego.
- Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki w Szczecinie, Lubuski Urząd Wojewódzki w Gorzowie Wielkopolskim - budowa modelu kompetencyjnego i powiązanie z budżetem zadaniowym, zarządzanie przez cele i zarządzanie kompetencjami.
- Pierwszy Urząd Skarbowy w Szczecinie, Urząd Skarbowy w Drawsku Pomorskim, Archiwum Państwowe w Koszalinie, Archiwum Państwowe w Szczecinie, Wojewódzki Inspektorat Transportu Drogowego w Gorzowie Wielkopolskim, Wojewódzki Inspektorat Transportu Drogowego w Poznaniu - projekt KMPM pt. „Procedury bez barier” realizowany we współpracy z PwC Advisory.

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym realizowana jest również przez Akademickie Biuro Karier. Utworzone w 2005 r. Akademickie Biuro Karier oferuje wiele możliwości rozwoju dla studentów kierunku zarządzanie oraz pracowników Instytutu Zarządzania.

Obecnie umożliwia uczestnictwo w ogólnouczelnianym projekcie, pt. „UNIwersytet 2.0 – STREFA KARIERY”, współfinansowanym ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Celem głównym projektu jest poprawa jakości kształcenia na US oraz wzrost prestiżu Uczelni wśród krajowych i światowych uniwersytetów poprzez realizację 4 – letniego Zintegrowanego Programu Uczelni opracowanego i dostosowanego do potrzeb społeczno-gospodarczych (od 01.10.2018 do 30.09.2023 r.). Została stworzona Platforma Student, która umożliwia kształcenie kompetencji oczekiwanych przez pracodawców na rynku pracy m.in. interpersonalnych, komunikacyjnych, z zakresu przedsiębiorczości, informatycznych, zawodowych oraz językowych.

Inną propozycją ABK są Giełdy Pracy, które realizowane są dwa razy w roku – w semestrze zimowym oraz letnim, zarówno na kampusie Cukrowa, jak i na kampusie Mickiewicza. Ostatnia edycja Giełdy Pracy odbyła się 20 marca 2023 r. - udział wzięło 50 organizacji z OSG. Giełdy Pracy oferują możliwość spotkania z wieloma pracodawcami z regionu. W ramach Giełdy istnieje możliwość wzięcia udziału w warsztatach z praktykami biznesu.

Inne propozycje Akademickiego Biura Karier to „Strefy kariery – ABK na wydziałach”, spotkania z doradcami zawodowymi oraz ambasadorami ABK, przedstawicielami Profi Competence – Testy kompetencji i osobowości Santander Universidades Polska i Uniwersytetu Szczecińskiego.

ABK oferuje również praktyki, wyjazdy studyjne, doradztwo zawodowe, szkolenia i warsztaty zarówno wewnętrzne, jak i zewnętrzne, realizowane przez współpracujące podmioty otoczenia społeczno-gospodarczego. Przykładowo realizowany projekt „Aktywnie Buduj Karierę” miał na celu zaoferowanie kontaktu z doradcą zawodowym dla kilkuset studentów oraz zbudowanie diagnozy kompetencji mającej umożliwić efektywne znalezienie miejsca pracy.

W 2022 r. odbyła się 10 edycja Plebiscytu „Równa Firma” na najbardziej odpowiedzialną społecznie firmę w Zachodniopomorskiem. Plebiscyt „Równa firma” jest organizowana przez studentów i pracowników Instytutu Zarządzania US, zrzeszonych w Fundacji Biznes Innowacje Networking. W Kapitułę konkursu są pracownicy IZ, przedstawiciele władz samorządowych oraz różnych organizacji otoczenia społeczno-gospodarczego. Celem Plebiscytu jest wyróżnienie odpowiedzialnych społecznie organizacji z regionu, które wykazują się ponadprogramową i niewymuszoną prawem dbałością o pracowników, kontrahentów, społeczność oraz środowisko.

Celem Plebiscytu „Menadżer Roku”, którego piąta edycja odbyła się w 2022 r., jest nagrodzenie najbardziej aktywnych i skutecznych w działaniu osób o wysokim potencjale menedżerskim, które mają znaczący wpływ na rozwój biznesowy przedsiębiorstw działających na terenie województwa zachodniopomorskiego oraz przedstawienie ich osiągnięć.

Okresowe przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami są dokonywane przez Pełnomocnika Rektora - Koordynator ds. Praktyk i Współpracy z Otoczeniem Społeczno-Gospodarczym na WEFiZ. Przeglądy nie mają charakteru systemowego.

Zespół oceniający rekomenduje opracowanie i przyjęcie systemu oceny współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, który pozwoli dokonywać tej oceny w sposób obiektywny (zgodnie z kryteriami), usystematyzowany (okresowo), porównywalny (okres do okresu) i z uwzględnieniem opinii wielu interesariuszy (w tym przedstawicieli OSG). Pozwoli to wykorzystać obecną intensywną współpracę w sposób bardziej efektywny i ewentualnie doskonalić tą współpracę, a w konsekwencji ofertę edukacyjną.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców, z którymi Uczelnia współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów, jest zgodny z dyscypliną lub dyscyplinami, do których kierunku jest przyporządkowany, koncepcją i celami kształcenia oraz wyzwaniem zawodowego rynku pracy właściwego dla kierunku. Współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym z pracodawcami, ma charakter stały, w większości poparta jest pisemnymi porozumieniami i przybiera zróżnicowane formy, które są adekwatne do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się. Nie są prowadzone sformalizowane, okresowe przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w odniesieniu do programu studiów zgodnie ze sformalizowanymi regulacjami.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

Brak

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Umiędzynarodowienie w Uniwersytecie Szczecińskim stanowi jeden z głównych elementów strategii rozwoju Uczelni. W ostatnim czasie wprowadzono szereg zmian w procesie umiędzynarodowienia i to nie tylko w obszarze nauki i dydaktyki, ale także w sferze instytucjonalnej. Jednym z głównych obszarów umiędzynarodowienia w Uniwersytecie Szczecińskim jest rozwój badań naukowych o zasięgu międzynarodowym. Priorytetowym zadaniem Uczelni jest tworzenie międzynarodowych zespołów badawczych, intensyfikacja udziału pracowników w międzynarodowych konferencjach naukowych, pozyskiwanie akredytacji i certyfikatów międzynarodowych oraz rozwój współpracy instytucjami zagranicznymi. Ważnym aspektem umiędzynarodowienia jest także zwiększenie mobilności kadry oraz studentów, w szczególności w ramach realizacji programu Erasmus+. Celem Uczelni jest także zwiększenie liczby studentów zagranicznych, którzy podejmują w Uniwersytecie pełny cykl studiów oraz przygotowanie nowej oferty kształcenia.

W dokumencie „Strategia Rozwoju Wydziału Ekonomii, Finansów i Zarządzania Uniwersytetu Szczecińskiego na lata 2020 – 2024” (lipiec 2020) zapisano jako Cel operacyjny 3: Umiędzynarodowienie procesu dydaktycznego (mierniki realizacji celu: liczba nowych obcojęzycznych kierunków, liczba zajęć prowadzonych w obcych językach, liczba studentów przyjeżdżających i wyjeżdżających w ramach programu Erasmus+, liczba nauczycieli akademickich wyjeżdżających i przyjeżdżających w celach dydaktycznych, liczba profesorów wizytujących). Zaproponowano następujące działania:

- Poszerzenie oferty zajęć w językach kongresowych na istniejących kierunkach.
- Podjęcie działań dla wzmocnienia kierunków obcojęzycznych.

- Organizowanie zajęć prowadzonych przez pracowników naukowo-dydaktycznych z zagranicznych ośrodków naukowych (tzw. profesorów wizytujących).
- Rozwój systemu praktyk i staży zagranicznych.
- Promowanie mobilności studentów i nauczycieli akademickich w ramach programów europejskich (Erasmus+).

Realizacja strategii umiędzynarodowienia koordynowana jest przez jednostkę uczelnianą – za ten obszar odpowiada Dział Spraw Międzynarodowych, który prowadzi działalność organizacyjną, doradczą i koordynującą działania Uczelni w zakresie współpracy międzynarodowej.

ZO PKA stwierdza, że w procesie kształcenia na kierunku zarządzanie odbywa się systematyczne podnoszenie stopnia umiędzynarodowienia. Program studiów jest uaktualniany o międzynarodowe aspekty w kontekście treści programowych. Dodatkowo na każdej specjalności kierunku zarządzanie, zarówno na studiach pierwszego, jak i drugiego stopnia, wprowadzono jeden przedmiot prowadzony w całości albo częściowo w języku angielskim lub niemieckim. Na studiach pierwszego stopnia (semestr 5, st. stacjonarne oraz st. niestacjonarne): *Marketing success stories, EU project management, Contemporary business models, Stakeholder relationship management, Internes Marketing* (w jęz. niemieckim). Analogicznie na studiach drugiego stopnia (semestr 4, st. stacjonarne oraz st. niestacjonarne): *Consumer behavior, Case studies on management, Packaging design, Creativity, Deutsch-Polnische grenzüberschreitende Projekte* (w jęz. niemieckim).

Studenci otrzymują kształcenie w językach obcych w formie lektoratów, zarówno na pierwszym, jak i drugim stopniu studiów, które uwzględniają elementy języka biznesowego i konieczności komunikacji językowej dla każdego poziomu zaawansowania studenta. Lektoraty z języków obcych prowadzone są przez Akademickie Centrum Języków Obcych. Dominującym lektoratem wybieranym przez studentów jest lektorat z języka angielskiego. Zajęcia z języków obcych na pierwszym stopniu mają wymiar 120 godz. na studiach stacjonarnych i 60 godz. na studiach niestacjonarnych.

Bazą do umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku stanowią również widoczne w kierunkowych efektach uczenia się na kierunku zarządzanie wskazówki Brytyjskiej Agencji Zapewnienia Jakości Szkolnictwa Wyższego (The Quality Assurance Agency for Higher Education, www.qaa.co.uk) zawartych w publikacji z serii Subject Benchmark Statements poświęconej kształceniu w zakresie zarządzania i biznesu (General Business and Management). Uwzględniano ponadto informacje o programach studiów w zakresie zarządzania amerykańskich uczelni, m.in. Carnegie Mellon University, University of Pittsburgh.

Zarówno studenci, jak i kadra akademicka kierunku zarządzanie, mają możliwość odbywania wyjazdów dydaktycznych w ramach programu Erasmus+ (wyjazdy STA) do 16 uczelni zagranicznych w Europie. Dodatkowo do wykorzystania jest znaczna liczba podpisanych umów z uniwersytetami zagranicznymi (72 uczelnie). Wyjazdy dydaktyczne studenci i kadra mogą realizować także w krajach partnerskich (spoza Unii Europejskiej), np.: Concordia University of Edmonton, University of Montenegro, National Economics University, Wietnam.

Mobilność studentów kierunku zarządzanie oraz studentów WEFiZ w ramach programu Erasmus+ w latach 2019-2022 przedstawiono w poniższych tabelach:

Kraje programu:

Studenci/RA	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023
Studenci kierunku zarządzanie wyjeżdżający	3	1	2	2
Studenci przyjeżdżający na WEFiZ	106	30	108	38

Kraje partnerskie:

Studenci/RA	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023 semestr zimowy
Studenci i doktoranci przyjeżdżający na WEFiZ	9	4	10	2

Mobilność studentów kierunku zarządzanie w zakresie praktyk w ramach programu Erasmus+ w latach 2019-2022 (praktyki):

Studenci/RA	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023
Studenci kierunku zarządzanie wyjeżdżający na praktykę	3	2	1	3 wnioski zostały przyjęte

Obserwowany jest wzrost liczby studentów zagranicznych. W roku akademickim 2022/23 na kierunku zarządzanie studiuje 55 obcokrajowców, głównie z Ukrainy i Białorusi. Procentowy udział obcokrajowców w ogóle studentów na kierunku zarządzanie (649 osób) wynosi 8,5%. Dla porównania w roku akademickim 2019/2020 na kierunku zarządzanie studiuowało 23 zagranicznych studentów. Odnotowano 96% wzrost obcokrajowców studiujących na kierunku zarządzanie.

Mobilność kadry w ramach programu Erasmus+ w latach 2018-2022:

Mobilność	2018	2019	2020	2021	2022
STA (kraje programu)	18	37	7	20	12
STT (kraje programu)	44	37	10	48	22
STA (kraje partnerskie)	7	13	0	2	5
STT (kraje partnerskie)	3	3	0	2	11

Wyjazdy międzynarodowe wzbudzają duże zainteresowanie kadry akademickiej. W Uczelni zostały wprowadzone limity wyjazdów, np. w roku akademickim 2022/23 limit wyjazdów STT pracowników badawczych, badawczo-dydaktycznych i dydaktycznych dla poszczególnych wydziałów (w tym WEFiZ) jest równy limitowi wyjazdów dydaktycznych STA tych jednostek i wynosi tylko 3 wyjazdy. Podobna sytuacja miała miejsce z wyjazdami do krajów partnerskich, gdzie w ramach jednego projektu pracownik może aplikować o tylko jedną mobilność STA lub STT. W projekcie 2020-1-PL01-KA107-079886 (okres trwania 1.08.2020 – 31.07.2023), kadra miała możliwość realizacji 4 mobilności STT i 29 mobilności STA w 14 krajach, przy czym limit ten dotyczył całego Uniwersytetu Szczecińskiego, a nie pojedynczego Wydziału (<https://dsm.usz.edu.pl/erasmus/wyjazdy-krajow-programu/dla->

[pracownikow/stt/](#)). Na WEFiZ w latach 2019-2022 w ramach STA IN (przyjazdy kadry z uczelni zagranicznych) pobyty zrealizowało 11 osób.

Kadra realizuje także staże międzynarodowe poza programem Erasmus+. Część wyjazdów na staże międzynarodowe została zrealizowana w ramach programu Ministra Edukacji i Nauki pod nazwą „Regionalna Inicjatywa Doskonałości” w latach 2019 – 2022. W ramach tego programu kadra odbyła mobilności do: Utrecht Summer School (Holandia), Jan Evangelista Purkyně University in Usti nad Labem (Czechy), Akademia Policyjna w Pradze (Czechy), Polytechnic Institute of Setúbal (Portugalia). Ponadto kadra zrealizowała staże międzynarodowe w: Brno University of Technology, Faculty of Business and Management (Czechy), West Georgia University (USA), National Economics University (Wietnam), Institut Teknologi Sepuluh Nopember (Indonezja).

Monitorowanie umiędzynarodowienia procesu kształcenia odbywa się na kilku płaszczyznach. Na poziomie Wydziału, Koordynator ds. wymiany międzynarodowej w ramach programu Erasmus+ dla kierunku zarządzanie dokonuje analizy ilościowej i jakościowej mobilności pracowników i studentów. Kolejnym podmiotem odpowiedzialnym za realizację wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia na Wydziale jest Prodziekan ds. jakości kształcenia i wdrażania strategii rozwoju, który dokonuje analizy z badań dotyczących procesu jakości kształcenia na kierunku zarządzanie.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zakres, rodzaj i zasięg umiędzynarodowienia procesu kształcenia stanowią jeden z głównych celów strategii rozwoju Uniwersytetu Szczecińskiego. Uczelnia stwarza zarówno pracownikom, jak i studentom szereg możliwości mobilności, realizowanej w ramach programu Erasmus+, w zakresie dydaktyki oraz praktyk zawodowych. Ponadto Uczelnia oferuje możliwości uczestnictwa w wykładach otwartych, wygłaszanych przez profesorów wizytujących. W Uczelni prowadzone są okresowe oceny stopnia umiędzynarodowienia kształcenia, obejmujące ocenę skali, zakresu i zasięgu aktywności międzynarodowej studentów i pracowników.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

1. Przyjęta i konsekwentnie stosowana koncepcja umiędzynarodowienia kierunku obejmuje wszystkie kluczowe wymiary tego procesu, takie jak:
 - przygotowanie językowe studentów i kadry dydaktycznej do umiędzynarodowienia;
 - umiędzynarodowienie kadry dydaktycznej poprzez udział w wymianie zagranicznej, udział w projektach międzynarodowych, udział w międzynarodowych konferencjach;
 - umiędzynarodowienie studentów przez wyjazdy zagraniczne;
 - przyjmowanie studentów zagranicznych gościnnie, udział studentów zagranicznych w normalnym toku studiów.

Zalecenia

Brak

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Wsparcie oferowane studentom na Uniwersytecie Szczecińskim na kierunku zarządzanie należy ocenić jako kompleksowe, trwałe, spójne oraz przybierające zróżnicowane formy. Odnosi się ono do wszystkich najważniejszych aspektów związanych ze wsparciem studentów podczas procesu uczenia się. Kierowane wsparcie przybiera ponadto różnorodne formy z uwzględnieniem konkretnych potrzeb studentów, spełniając przy tym kryteria i cele adekwatne do zapotrzebowania, które wynikają z realizacji programu studiów na kierunku zarządzanie.

Uczelnia oferuje zróżnicowane formy merytorycznego, materialnego i organizacyjnego wsparcia studentów w zakresie przygotowania zarówno do prowadzenia działalności naukowej, jak i działalności zawodowej w obszarach rynku pracy właściwych dla kierunku. Regulamin studiów przewiduje istotne, z perspektywy wsparcia studenckiego, instytucje w zakresie studiowania takie jak np.: urlopy od zajęć, egzaminy komisyjne oraz indywidualną organizację studiów. Studenci mogą również konsultować aspekty związane ze swoim procesem uczenia się z nauczycielami akademickimi, którzy prowadzą określone zajęcia. W związku z tym odbywają się regularne dyżury, których harmonogram jest dostępny na platformie USOSweb. Dodatkowo studenci mają możliwość konsultacji z nauczycielami również poza godzinami dyżurów i zajęć, po indywidualnym kontakcie mailowym. Zainteresowane osoby mogą zostać objęte również opieką naukową nauczycieli akademickich w celu wsparcia ich w pierwszych krokach działalności natury naukowej oraz o charakterze bardziej praktycznym.

Studenci kierunku są we właściwy sposób przygotowywani do prowadzenia działalności naukowej m.in.: poprzez kontakt z dedykowanymi nauczycielami akademickimi – tzw. Mentorami czy wyjazdy do ośrodków badawczych w trakcie pisania pracy dyplomowej. Oprócz aspektów związanych z odpowiednią ofertą programową Uczelnia dodatkowo organizuje lub wspiera aktywności mające bezpośrednie przełożenie na potencjał zawodowy studentów. Na Uczelni funkcjonuje Akademickie Biuro Karier, które zajmuje się pomocą w zakresie doboru i organizacji staży, pracy lub nieobowiązkowych praktyk studenckich. Biuro organizuje również wiele warsztatów i szkoleń zwiększających kompetencje miękkie studentów i wspomagające ich w nabywaniu wiedzy oraz umiejętności z zakresu przedsiębiorczości.

Uczelnia zapewnia studentom możliwość uzyskiwania stypendiów socjalnych, zapomóg, stypendium rektora dla najlepszych studentów oraz stypendium dla osób z niepełnosprawnościami. Zainteresowani studenci mogą liczyć na wsparcie materialne w kontekście udziału w konferencjach naukowych, publikacjach oraz konkursach ogólnopolskich i międzynarodowych.

Uczelnia zapewnia wsparcie dla osób wybitnych oraz motywuje do osiągania wysokich wyników w nauce. Oprócz wspomnianej już wcześniej indywidualnej organizacji studiów oraz ustawowego stypendium rektora dla najlepszych studentów, przewidziany został dodatkowy konkurs na najlepszą pracę dyplomową, a także o stypendium Prezydenta Miasta Szczecin. Uczelnia zawiera również wiele

umów o współpracy strategicznej z podmiotami zewnętrznymi, by wzmocnić umiejętności, które będą wymagane nie tylko na rynku pracy, ale przede wszystkim w ramach działalności naukowej.

Wsparcie zapewniające przez Uczelnię uwzględnia różnorodne aktywności sportowe, organizacyjne i społeczne studentów. Studenci mają do dyspozycji szereg różnego rodzaju form poza dydaktycznych, które sprzyjają podniesieniu atrakcyjności studiowania. Mowa tu chociażby o aktywności sportowej czy artystycznej. Studenci mają zapewnione odpowiednie zaplecze infrastrukturalne, pozwalające im aktywnie uprawiać sport. Studenci szczególnie uzdolnieni artystycznie mogą rozwijać swoje pasje w ramach uczestnictwa w Chórze Uniwersyteckim czy na rzecz rozwoju pracowni i studia telewizyjnego oraz rozgłośni radiowej Uniwersytetu Szczecińskiego, które swoją siedzibę posiadają w Centrum Edukacji Medialnej i Interaktywności.

Wsparcie studentów uwzględnia i jest dostosowane do potrzeb osób studiujących na Uczelni. Uczelnia zapewnia szeroki zakres wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami. Osoby potrzebujące mają możliwość uzyskania odpowiedniego wsparcia w Biurze ds. niepełnosprawnych, które odpowiedzialne jest za opiekę nad osobami z niepełnosprawnością, studiującymi na Uniwersytecie Szczecińskim. Jego głównym zadaniem jest diagnozowanie potrzeb studentów z niepełnosprawnością, a w konsekwencji organizowanie dla nich form wsparcia oraz nadzór nad realizacją tych zadań. Do każdego przypadku Biuro podchodzi indywidualnie i zapewnia odpowiednie wsparcie wymagane w danym przypadku. Ponadto Uczelnia wspiera inne grupy studentów ze specjalnymi potrzebami, zapewniając im możliwość korzystania z darmowej konsultacji psychologa czy dostęp do indywidualnej organizacji studiów.

Na Uczelni funkcjonuje w sposób prawidłowy system zgłaszania przez studentów skarg i wniosków. Każde ewentualne zgłoszenie jest rozpatrywane przez kolegium dziekańskie, a stopień podejmowanych działań odpowiada randze rozpatrywanej sprawy. Dodatkowo, oprócz regularnych spotkań, studenci I roku są zaznajamiani z aktualnymi procedurami dotyczącymi zgłaszania nieodpowiednich zachowań. Studenci mają możliwość spotkania się z Władzami Uczelni. W następstwie złożenia skargi lub wniosku przeprowadzane jest wewnętrzne postępowanie wyjaśniające. Zasadą jest dążenie do ugodowego załatwiania spraw. Odpowiedzi udzielane są bez zbędnej zwłoki, w oczekiwanej przez studenta formie. Swoje pomysły i uwagi studenci mogą też zgłaszać do samorządu studenckiego.

Uczelnia prowadzi działania edukacyjne i informacyjne z zakresu bezpieczeństwa studentów. Oprócz właściwych zajęć z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy na stronie internetowej widnieją informacje o najważniejszych aspektach związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa oraz wskazane są drogi postępowania, jeżeli takie bezpieczeństwo jest zagrożone. Uczelnia jest odpowiednio przygotowana do wspierania osób dotkniętych zjawiskiem dyskryminacji, przemocy wśród społeczności akademickiej oraz problemami natury psychologicznej. Rektor Uniwersytetu Szczecińskiego powołał Pełnomocnika ds. równego traktowania, który stoi na straży przestrzegania zasad równego traktowania.

Uczelnia zapewnia odpowiednie wsparcie samorządowi studenckiemu, co pozwala w sposób efektywny funkcjonować przedstawicielom studenckim. Członkowie organów samorządu studenckiego regularnie współpracują z Władzami Uczelni. Studentom ocenianego kierunku studiów stwarza się warunki do zaangażowania w działalność kół naukowych i innych organizacji studenckich. Zainteresowane osoby otrzymują wsparcie merytoryczne poprzez przypisanie odpowiednich nauczycieli akademickich lub innych pracowników Uczelni do opieki nad daną organizacją. Uczelnia

przekazuje także środki na działalność studencką samorządowi studenckiemu oraz organizacjom studenckim (do których należy zaliczyć również koła naukowe). Samorząd studencki ma również zapewnione zaplecze infrastrukturalne w postaci własnego budynku, w którym znajduje się jego siedziba. Samorząd posiada także swoją stronę internetową i profile na portalach społecznościowych.

Uczelnia przy uwzględnieniu partycypacji studenckiej monitoruje i ewaluuje szeroko pojęte wsparcie, w tym skuteczność funkcjonujących na Uczelni rozwiązań w aspekcie wsparcia studenckiego, formy wsparcia czy poziomu zadowolenia interesariuszy wewnętrznych. Działania te stanowią podstawę do podejmowania pożądanych z perspektyw studenckiej zmian. Dzieje się tak m.in. przez fakt, iż studenci mogą zgłaszać swoje uwagi i postulaty bezpośrednio do Władz Uczelni lub poprzez samorząd studencki. Przedstawiciele studenccy zasiadają w ciałach odpowiedzialnych za poziom jakości kształcenia na Uczelni i tym samym mają wpływ na bieżące problemy studenckie i możliwości ich rozwiązania.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne i przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi społecznemu i naukowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiągnięciu efektów uczenia się oraz w przygotowaniu do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności, motywuje studentów do osiągnięcia bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich. System opieki i wsparcia można określić jako kompleksowy, odnoszący się do wszystkich istotnych z perspektywy studenta aspektów. Podejmowane działania można uznać za wszechstronne oraz zorientowane na studenta. Dedykowane wsparcie odpowiada indywidualnym potrzebom oraz oczekiwaniom studentów. Wszelkie rodzaje wsparcia i działalności Uczelni dostosowane są również do różnych grup studentów, w szczególności osób z niepełnosprawnościami. Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

Brak

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Głównymi kanałami dostępu do informacji o studiach na kierunku zarządzanie jest strona internetowa Uczelni oraz Biuletyn Informacji Publicznej, co sprawia, że informacje są dostępne dla szerokiego grona odbiorców. Dostęp do poszczególnych informacji jest łatwy, intuicyjny, możliwy bez żadnych ograniczeń związanych z odpowiednim sprzętem czy oprogramowaniem. Strona internetowa jest przystosowana zarówno do odczytywania jej na komputerach, jak i urządzeniach mobilnych. Posiada również funkcje pozwalające skorzystać z niej przez osoby z niepełnosprawnością. Strona Internetowa zawiera przede wszystkim takie zakładki, jak: Student, Uczelnia czy Oferta edukacyjna. Zawarte są na niej szczegółowe informacje związane z procesem studiowania, dotyczące w szczególności: programów studiów, harmonogramów zajęć, planów studiów, regulaminu studiów, warunków i trybu rekrutacji, wzorów podań kierowanych do Władz Uczelni, wzorów wniosków o przyznanie pomocy materialnej, wytycznych do pisania prac dyplomowych, wzorów druków i formularzy wykorzystywanych w procesie kształcenia oraz dane kontaktowe (telefon, e-mail) do Uczelni. Ponadto na stronie internetowej dostępne są takie informacje, jak: charakterystyka warunków studiowania oraz systemu weryfikacji efektów uczenia się. Strona internetowa Uczelni w całości prowadzona jest zarówno w języku polskim, jak i angielskim.

Zakładka Kandydat zawiera listę oferowanych kierunków wraz z najważniejszymi informacjami takimi, jak: warunki i terminy rekrutacji, tryb i poziom studiowania, opis oraz sylwetka absolwenta, program studiów wraz z jego sylabusem. Na stronie Uczelni umieszczona jest również sekcja Q&A, w której zawarte są najważniejsze pytania i odpowiedzi związane z kierunkiem, jak i całym procesem rekrutacji. Dodatkowo kandydat ma możliwość skorzystania z indywidualnego formularza, w ramach którego może uzyskać dodatkowe, interesujące go informacje.

Ponadto, na stronie internetowej znajduje się wiele informacji na temat realizowanych przez Uczelnię działań o charakterze współpracy naukowo-badawczej z różnymi podmiotami i interesariuszami m.in. o: konferencjach, programach międzynarodowych czy współpracach biznesowych. Strona informuje także o różnych formach aktywności studentów.

Aktualizacja informacji zarówno na stronie Uczelni, jak i Wydziału, jest prowadzona w sposób ciągły, rzetelny i zgodny z potrzebami różnych grup odbiorców, za którą odpowiedzialny jest konkretny zespół pracowników. Zobowiązany jest on do comiesięcznego przeglądu informacji i ewentualnego raportowania zmian, które na celu mają dostosować strony internetowe do bieżących potrzeb. Ewaluacja strony internetowej odbywa się na bieżąco poprzez stały kontakt ze studentami, pracownikami oraz nauczycielami akademickimi, którzy mają możliwość zgłaszania swoich uwag do zespołu odpowiedzialnego za prowadzenie strony.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Informacje podane przez Uczelnie są aktualne i dostępne bez ograniczeń związanych z miejscem i czasem, a także wykorzystywanym narzędziem. Informacje podane na stronie internetowej zawierają potrzebne dane związane z: procesem nauczania, pomocą materialną, a także rekrutacją na studia. W Uczelni dokonuje się okresowego przeglądu informacji powszechnie dostępnych w celu zapewnienia ich kompleksowości i aktualności.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

Brak

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Działania na rzecz zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia w szkolnictwie wyższym na szczeblu Uczelni reguluje Statut Uniwersytetu Szczecińskiego. Zgodnie z § 11 Statutu w Uniwersytecie działa Uczelniany System Zapewnienia Jakości Kształcenia (USZJK). Cele i zakres działania USZJK ustalone zostały Uchwałą Senatu nr 109/2020 z dn. 17.12.2020 r. w przedmiocie działania Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w Uniwersytecie Szczecińskim, natomiast organizacja USZJK określona została w Zarządzeniu Rektora nr 194/2020 z dn. 21.12.2020 r. w sprawie organizacji Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w Uniwersytecie Szczecińskim. W ramach USZJK działają: 1) Uczelniany zespół ds. jakości kształcenia, 2) Rady dydaktyczne wydziałów oraz Rada naukowa szkoły doktorskiej, 3) Zespoły kierunków, 4) Akademickie Biuro Karier. Nadzór nad USZJK sprawuje Prorektor właściwy ds. kształcenia, natomiast prace w ramach USZJK koordynuje Pełnomocnik Rektora ds. jakości kształcenia. Cele i zakres działania USZJK ustalone zostały Uchwałą Senatu nr 109/2020 z dn. 17.12.2020 r. w przedmiocie działania Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w Uniwersytecie Szczecińskim.

Na Wydziale Ekonomii, Finansów i Zarządzania funkcjonuje Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia (WSZJK) stworzony na podstawie w/w przepisów. Za zapewnianie jakości kształcenia, a w szczególności za realizację zadań projakościowych przewidzianych przez WSZJK, odpowiadają na Wydziale: Dziekan, Prodziekan ds. Jakości Kształcenia i Wdrażania Strategii Rozwoju, Rada Dydaktyczna, Zespoły Kierunków, Dyrekcje instytutów współdziałających z Wydziałem w prowadzeniu kształcenia, kierownicy studiów podyplomowych oraz Wydziałowy Koordynator ds. praktyk i współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nadzór nad kierunkami studiów sprawują przede wszystkim zespoły kierunków utworzone na podstawie Zarządzenia Dziekana WEFiZ nr 22/2022 z dn. 5.12.2022 r. w sprawie powołania Zespołów Kierunków. Do podstawowych zadań Zespołu Kierunku w zakresie zapewniania jakości kształcenia należy m.in.:

- dokonywanie okresowych (przynajmniej raz w roku akademickim) przeglądów programu studiów przy pomocy karty samooceny kierunku,

- weryfikacja treści sylabusów przedmiotów,
- opracowywanie wewnętrznych procedur weryfikacji efektów uczenia się (system oceny studentów, zasady dyplomowania, zasady przygotowania i oceny prac dyplomowych) oraz dokonywanie ich okresowego przeglądu,
- dokonywanie okresowych przeglądów warunków realizacji procesu kształcenia na danym kierunku oraz występowanie z propozycjami niezbędnych zmian w tym zakresie,
- dokonywanie oceny zgodności kompetencji naukowych i dydaktycznych osób prowadzących zajęcia z przypisanymi do zajęć efektami uczenia się,
- wstępna analiza ankiet oceny dokonywanej przez studentów w zakresie wypełniania obowiązków dydaktycznych przez nauczycieli akademickich oraz ankiet oceny kierunku,
- sporządzanie rocznych sprawozdań ze swojej działalności (zał. 10.5) i przedstawianie ich do końca października następnego roku akademickiego wraz z kartą samooceny kierunku Dziekanowi oraz uczelnianemu zespołowi.

Procedury tworzenia programu studiów są oparte na Zarządzeniu Rektora nr 16/2022 z dn. 17.02.2022 r. (w sprawie wymiaru godzin zajęć dydaktycznych na poszczególnych poziomach i formach studiów) i Uchwale Senatu nr 5/2022 z dn. 27.01.2022 r. w sprawie wytycznych dotyczących tworzenia i doskonalenia programów studiów wyższych, studiów podyplomowych oraz innych form kształcenia.

Dziekan, po uzyskaniu opinii Rady Dydaktycznej, występuje do Prorektora ds. Kształcenia z wnioskiem o zgodę na rozpoczęcie tej procedury. W celu przygotowania projektu programu studiów na nowym kierunku Dziekan powołuje zespół kierunku w sposób określony w Statucie US. Zespół Kierunku przygotowuje program studiów, uzgadniając projekt z dyrektorami instytutów mających współdziałać w prowadzeniu kierunku.

Projekt programu studiów Zespół Kierunku przekazuje Dziekanowi, który przedstawia projekt programu studiów Radzie Dydaktycznej celem zaopiniowania. W przypadku negatywnej opinii Dziekan rezygnuje z dalszego procedowania projektu albo zwraca projekt Zespołowi Kierunku w celu dokonania poprawek. Po pozytywnym zaopiniowaniu projektu programu studiów przez Radę Dydaktyczną Dziekan, co najmniej na 30 dni przed posiedzeniem Senatu, przekazuje dokumentację programu Prorektorowi ds. Kształcenia, który zasięga opinii Uczelnianego Zespołu ds. Jakości Kształcenia. Ustalenie programu studiów wymaga zasięgnięcia opinii Uczelnianego Samorządu Studenckiego. W przypadku bezskutecznego upływu 14 dni od otrzymania programu przez Samorząd, wymóg zasięgnięcia opinii uważa się za spełniony (dokumenty są administrowane poprzez wprowadzenie do uczelnianego Zintegrowanego Systemu Informatycznego (Egeria)).

Innowacje dydaktyczne, osiągnięcia nowoczesnej dydaktyki akademickiej, współczesna technologia informacyjno-komunikacyjna, w tym narzędzia i techniki kształcenia na odległość są uwzględnione w projektowaniu programu studiów. W Uniwersytecie Szczecińskim opracowane zostały zasady organizacji i prowadzenia w zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, które regulowało Zarządzenie Rektora nr 20/2018 r., a obecnie reguluje Zarządzenie Rektora Nr 7/2023 z dn. 18.01.2023 r. w sprawie zasad organizacji i prowadzenia w Uniwersytecie Szczecińskim zajęć dydaktycznych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Na WEFiZ w kampusie Cukrowa, na którym odbywają się zajęcia na kierunku zarządzanie, istnieje możliwość prowadzenia kształcenia na odległość, zaś wyposażenie sal dydaktycznych umożliwia prowadzenie prezentacji multimedialnych podczas realizacji zajęć dydaktycznych. W programie studiów są też zajęcia

realizowane w laboratoriach wyposażonych w odpowiednie dla określonych przedmiotów programy.

Przyjęcie na studia odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów. Warunki przyjęcia kandydatów na studia I i II stopnia są określone w uchwałach Senatu Uniwersytetu Szczecińskiego. Rekrutacja kandydatów na rok akademicki 2022/23 odbyła się na podstawie Uchwały Senatu nr 66/2021 z dn. 27.05.2021 r. w sprawie warunków i trybu rekrutacji oraz kryteriów kwalifikacji na studia pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolite studia magisterskie i Uchwały zmieniającej ją nr 84/2022 z dn. 26.05.2022 r.

Zespół Kierunku w zakresie zapewniania jakości kształcenia wypełnia następujące zadania:

- dokonywanie corocznych przeglądów programu studiów przy pomocy karty samooceny kierunku,
- weryfikacja treści sylabusów,
- weryfikacja poprawności przypisania punktów poszczególnym zajęciom punktów ECTS,
- opracowywanie na wniosek Dziekana wewnętrznych procedur weryfikacji efektów uczenia się (system oceny studentów, zasady dyplomowania, zasady przygotowania i oceny prac dyplomowych) oraz dokonywanie ich okresowego przeglądu,
- weryfikacja jakości procesu dyplomowania,
- występowanie do Dziekana z wnioskiem o podjęcie inicjatywy zmian w programie studiów,
- dokonywanie okresowych przeglądów warunków realizacji procesu kształcenia na danym kierunku oraz występowanie z propozycjami niezbędnych zmian w tym zakresie,
- dokonywanie oceny zgodności kompetencji naukowych i dydaktycznych osób prowadzących zajęcia z przypisanymi do zajęć efektami uczenia się,
- zapoznawanie się z raportami Akademickiego Biura Karier dotyczącymi losów absolwentów danego kierunku,
- analiza wymogów i trybu rekrutacji na kierunek,
- wstępna analiza ankiet oceny dokonywanej przez studentów w zakresie wypełniania obowiązków dydaktycznych przez nauczycieli akademickich oraz ankiet oceny kierunku,
- proponowanie Dziekanowi planów i harmonogramów działań naprawczych,
- ustalanie, na wniosek Prodziekana ds. Studenckich, ewentualnych różnic programowych wynikających z programów studiów poprzez porównanie planowanych efektów uczenia się z efektami uzyskanymi przez studenta w przypadku wznowienia studiów lub przeniesienia w ramach uczelni oraz z innej uczelni,
- opiniowanie, na wniosek Koordynatora ds. wymiany międzynarodowej studentów i doktorantów, dokumentów o charakterze merytorycznym dotyczących mobilności studentów lub doktorantów,
- sporządzanie rocznych sprawozdań ze swojej działalności i przedstawianie ich do końca października następnego roku akademickiego wraz z kartą oceny kierunku Dziekanowi oraz Uczelnianemu Zespołowi ds. Jakości Kształcenia.

Do zadań Prodziekana ds. jakości kształcenia i wdrażania strategii rozwoju, w zakresie zapewnienia jakości kształcenia w szczególności należy:

- coroczna analiza potrzeb w zakresie obsługi dydaktyki,
- semestralna analiza obciążeń dydaktycznych,

- nadzorowanie procesu tworzenia planów zajęć, jakości ułożonego i realizowanego planu oraz jego dostępności dla studentów,
- monitorowanie liczebności grup dziekańskich i laboratoryjnych, a także dostępności informacji dotyczących planów zajęć dla studentów,
- ocena stanu infrastruktury dydaktycznej, jakości obsługi administracyjnej, funkcjonowania e-systemów obsługi administracyjnej i strony internetowej Wydziału,
- analiza jakości pracy dydaktycznej nauczycieli akademickich na podstawie wyników hospitowania zajęć i informacji pochodzących z ankietowania opinii studentów,
- analiza wyników badań dotyczących jakości procesu kształcenia.

Zgodnie z Uczelnianym Systemem Zapewniania Jakości Kształcenia w Uniwersytecie Szczecińskim oraz funkcjonującym na WEFiZ Wewnętrznym Systemem Zapewnienia Jakości Kształcenia realizowane są określone działania projakościowe związane z systematyczną oceną i doskonaleniem programu studiów na kierunku zarządzanie. Należą do nich m.in. bieżące reagowanie na uwagi studentów dotyczące realizacji zajęć dydaktycznych. Na spotkaniach członków Zespołu Kierunku omawiane są problemy związane z: corocznym przeglądem programów studiów i sylabusów, w tym zwłaszcza wewnętrznej spójności programu studiów, systemu ECTS, treści programowych, metod uczenia się oraz weryfikacji i oceny efektów uczenia się i ich zgodności z potrzebami rynku pracy, corocznym przeglądem tematów prac dyplomowych pod kątem ich zgodności z kierunkiem studiów i zatwierdzanie tematów prac na kierunku. Następnie podejmuje się ocenę programu studiów przez ekspertów powołanych przez Prorektora ds. kształcenia, wchodzących w skład Uczelnianego Zespołu ds. Jakości Kształcenia, co wynika z Uchwały Senatu nr 109/2020 oraz Zarządzenia Rektora nr 194/2020 w sprawie organizacji Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w Uniwersytecie Szczecińskim. Wykonywany jest przegląd ocen z poszczególnych przedmiotów na studiach I i II stopnia, jak również ocen procesu dyplomowania, które stanowią podstawowy miernik stopnia realizacji zakładanych w programie studiów efektów uczenia się. Zestawienie ocen przygotowuje Sekcja ds. studenckich na wniosek Zespołu Kierunku. Przykład takiego zestawienia w odniesieniu do semestru letniego r. a. 2021/2022, roku I, semestru 2, studiów I stopnia na kierunku zarządzanie oraz zestawienia ocen dyplomowania przedstawiono do wglądu ZO PKA.

Podejmowane są systematyczne hospitacje zajęć (zarówno odbywających się w formie tradycyjnej, jak i zdalnych) przeprowadzane przez Kierowników Katedr Instytutu Zarządzania, Dyrektora Instytutu lub wskazane przez nich osoby. Pozwalają one nie tylko na ocenę pracy nauczycieli akademickich, ale również monitorowanie osiągnięcia efektów uczenia się.

Opinie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych są uzyskiwane podczas:

- Corocznego ankietowania studentów kierunku zarządzanie, w których to badaniach studenci oceniają m.in.: wypełnianie przez nauczycieli obowiązków związanych z kształceniem, metody kształcenia z punktu widzenia opanowania wiedzy, umiejętności, wyzwalania kreatywności, organizację rozkładu zajęć, przejrzystość zasad oceniania studentów, trafność doboru form zajęć i metod weryfikacji efektów uczenia się, obsługę administracyjną, infrastrukturę wspomagającą kształcenie, możliwość umiędzynarodowienia kierunku, jak również proponują wprowadzenie określonych zmian na kierunku.
- Monitorowania przez Akademickie Biuro Karier US opinii pracodawców m.in. w zakresie: przygotowania absolwentów Uniwersytetu Szczecińskiego, w tym absolwentów kierunku zarządzanie, do pracy zawodowej oraz stale zmieniających się potrzeb rynku pracy,

w szczególności w odniesieniu do obszaru wiedzy, kompetencji i umiejętności społecznych oraz wymagań wobec przyszłych pracowników; losów absolwentów, w tym absolwentów kierunku zarządzanie, realizowanych po 6 miesiącach, 3 latach oraz 5 latach od dnia ukończenia studiów.

- Zbierania opinii Rady Pracodawców kierunku za pomocą ankiet oraz na spotkaniach Władz Wydziału i Zespołów Kierunków. Członkowie Rady Pracodawców kierunku to praktycy uznani w środowisku, w większości absolwenci Wydziału.

Rezultatem spotkań członków Zespołu Kierunku i Uczelnianego Zespołu ds. Jakości Kształcenia, a także okresowych przeglądów kierunku oraz analizy opinii interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych są zmiany programów studiów, sylabusów dla poszczególnych zajęć, modyfikacje sposobu przeprowadzenia zajęć oraz tematów prac dyplomowych, jak również zabieganie o odpowiedni poziom infrastruktury oraz dostępność podstawowej literatury. Zebrane informacje stanowią także podstawę oceny stopnia realizacji efektów uczenia się na kierunku zarządzanie (Karta samooceny kierunku).

Jakość kształcenia na kierunku zarządzanie jest poddawana cyklicznej, zewnętrznej ocenie przez PKA oraz dodatkowo na podstawie:

- Monitorowania pracodawców, za które odpowiedzialne jest Akademickie Biuro Karier na temat m.in.: przygotowania absolwentów Uniwersytetu Szczecińskiego, w tym absolwentów kierunku zarządzanie, do pracy zawodowej oraz stale zmieniających się potrzeb rynku pracy, biorąc pod uwagę w szczególności obszar wiedzy, kompetencji i umiejętności społecznych oraz wymagań wobec przyszłych pracowników.
- Monitorowania losów absolwentów, w tym absolwentów kierunku zarządzanie, za które odpowiedzialne jest Akademickie Biuro Karier (szerzej na ten temat: Procedura badania karier absolwentów uregulowana jest przez Zarządzenie Rektora nr 187/2020 z dn. 11.12.2020 r. w sprawie monitorowania karier zawodowych absolwentów Uniwersytetu Szczecińskiego z wykorzystaniem anonimowych ankiet po sześciu miesiącach, trzech oraz pięciu latach od dnia ukończenia studiów). Raporty z badań Akademickie Biuro Karier przedstawia Prorektorowi ds. kształcenia.
- Opinii Rady Pracodawców kierunku zarządzanie – praktyków uznanych w środowisku. Opinie te są zbierane za pomocą ankiet oraz na spotkaniach Władz Wydziału i Zespołów Kierunków z Radą Pracodawców.

Wyniki tych ocen są wykorzystywane w doskonaleniu jakości kształcenia na kierunku, w tym m.in. w odniesieniu do samooceny kierunku, modyfikacji programów studiów i sylabusów, jak i tworzenia nowych kierunków studiów w kontekście potrzeb lokalnego i globalnego rynku pracy, jak również w strategii rozwoju WEFiZ US .

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia posiada wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia, zawierający odpowiednie procedury i regulaminy. System zapewnienia jakości w Uczelni składa się z właściwych struktur organizacyjnych. Program studiów podlega systematycznej ocenie i doskonaleniu. Wskazano udział interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych w działającym wewnętrznym systemie procesu kształcenia na rzecz zapewniania jakości kształcenia. Jakość kształcenia na kierunku jest poddawana cyklicznej zewnętrznej ocenie, a wyniki tej oceny są wykorzystywane w doskonaleniu jakości kształcenia na tym kierunku.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

Brak

